

AtariMagasinet

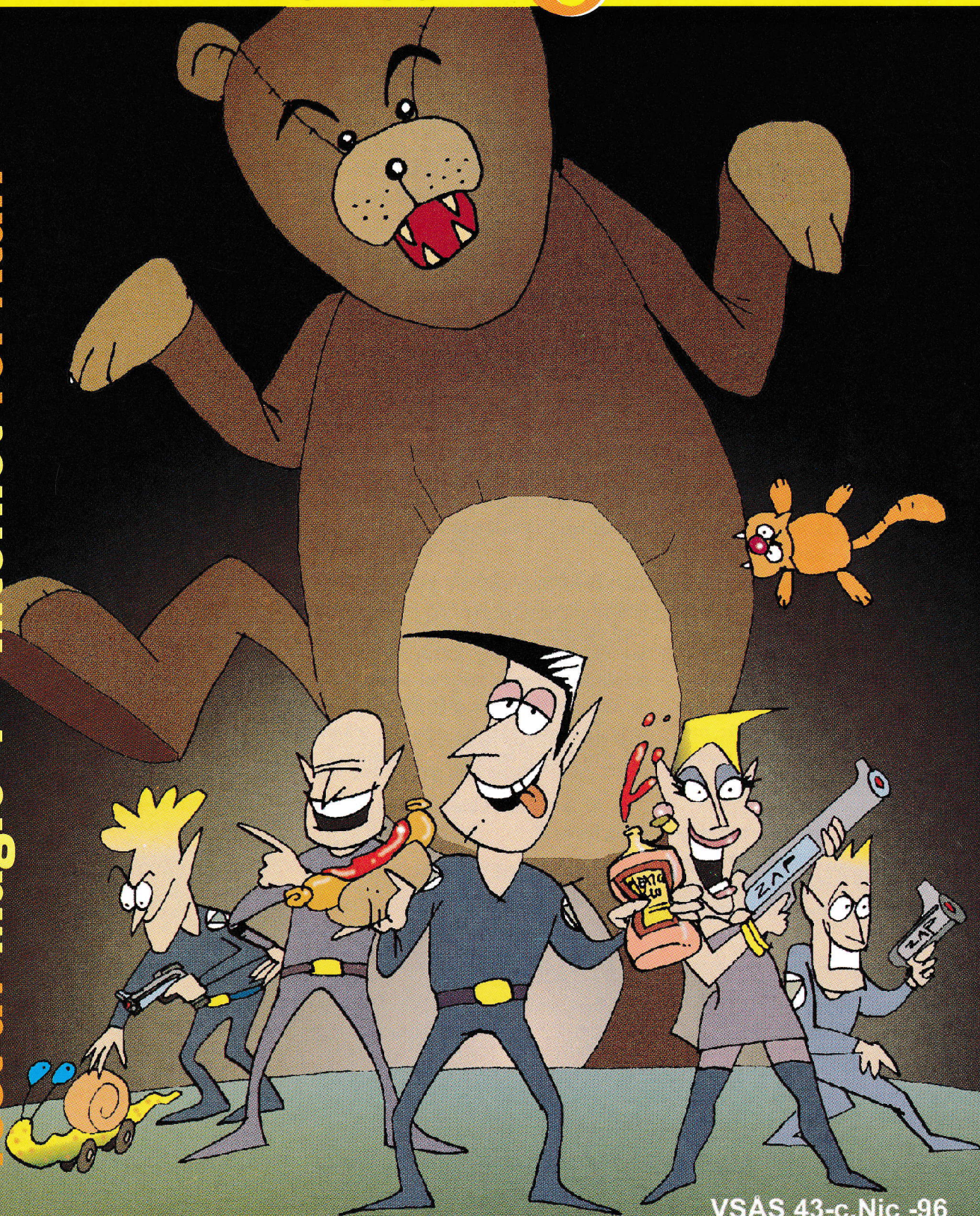
Svenska Atariklubbens medlemstidning

Årgång 11

Nummer 2 1996

Juni

Test av Magic 4 Internet för Atari

VSAS 43-c.Nic -96

Mässa: Computing '96 Fakta: Hades

Komplett information om NAS 96 - vad som händer där och hur du tar dig dit!

Ledaren

– Nämen tjenare! Det var inte igår precis. Har du köpt ny bil igen, den förra du hade var väl inte mer än några år gammal och fungerade väl utmärkt?

– Jo, det stämmer väl men jag tycker det är roligt att alltid ha det senaste. Man slipper massa problem med reparationer och annat. Dessutom skulle hela bilindustrin gå under om folk aldrig köpte nytt utan väntade tills den gamla bilen föll i småbitar, innan de bytte.

– Ja, det kan ju faktiskt stämma det du säger. Var inte du väldigt intresserad av datorer också? Du var väl till och med med i någon datorklubb vad jag minns? Antar att du sitter med en Pentium med CD-ROM och hela köret.

– Nej, nej. Jag avskyr PC. Det är Atari som gäller för mig!

– Javisst, så var det ju. Då antar jag att du har en nyinköpt Hades eller Medusa eller vad de där nya TOS-datorerna nu heter. Vad tycker du om MagiC förresten?

– MagiC?! Sådant där nytt trams är inget för mig. Nä du, min STFM med TOS 1,02 fungerar fortfarande lika bra. Och jag får fortfarande lika snygga

utskrifter på min 9-nålars matrisskrivare från 1ST Word+. Jäkla synd att Atari lämnade datormarknaden. Jag kan inte förstå att de kunde svika oss användare så. Vi som alltid har varit så lojala och supportat dem så helhjärtat. Detsamma gäller de där förrädarna till programmerare som har gått över till PC och Mac!

– Ja..., där har du säkert rätt. Men kan det inte vara så att programmerarna övergav Atari-datorerna för att så få köpte deras program? Och att Atari inte överlevde som datortillverkare för att användarna aldrig uppgraderade till deras nya modeller? Tänk om alla ST-ägare hade köpt Falcon när den kom ut. Hur hade Atari-marknaden sett ut nu i så fall tror du?

– Va!? Vad är det där för struntprat! Nej du, nu hinner jag inte prata längre med dig. Jag skall iväg till Hi-Fi-butiken och titta på en ny CD-spelare. Min gamla är ett par år gammal nu och börjar låta därefter. Som sagt, jag har alltid varit barnsligt förtjust över ny teknik och nya prylar, kostar vad det kostar må.

– Ja, hej då! Vi kanske ses någon gång igen. ■

ULF HÖGBERG

ATARI ÅTERFÖRSÄLJARE

CHARA DATA AB
(Eksjö/Jönköping)
Tel 0381-13100/036-302520
Fax 0381-10402

COPSON DATA (Linköping)
Tel 013-164104

DAGGSKIMMER (Malmö)
Tel 040-970057 BBS 040-182412

DISK1 (Göteborg)
Tel 031-180140 Fax 031-814305

FALCON PRO CENTER
(Göteborg/Bollebygd)
Tel 031-545526/033-284854

INDIGO2 (Århus DK)
Tel 00945-86-201655
Fax 00945-86-201204

LINE AUDIO (Rinkaby)
Tel 044-225496
Fax 044-225420

MEGATEC AB (Hjo)
Tel 0503-40330
Fax 0503-40033

MR DATA AB (Kista/Malmö)
Tel 08-6500680/040-974400
BBS 08-7508425

MUSIK OCH DESKTOP (Malmö)
Tel 040-234197
Fax 040-978711

RADDOX (Frillesås)
Tel 0340-653400

SVEN BORNEMARK MUSIK
(Oxie)
Tel 040-545454

VINGA SYSTEM AB (Göteborg)
Tel 031-428270
Fax 031-428275

Ansvarig utgivare

Johan Eriksson

Chefredaktör

Rolf Johansson (rojo@tripnet.se)

Andreredaktör

Ulf Högborg (ulftage@tripnet.se)

Nyhetsredaktör

Peter Segerdahl (peter@vinga.se)

Tecknare

Niclas Österlin

Redigering

Rolf Johansson

Omslagsbild

Niclas Österlin

Annonser

Bertil Jägar (031-444219 eller annons@straight.ct.se)

Tryck

Tryckeri Tessin,
Slottsbergsgymnasiet

Upplaga

600 exemplar

Adress

AtariMagasinet

Box 11416

404 29 GÖTEBORG

Tel 031-7060992

Fax 031-3363973

Webbsida <http://www.tripnet.se/sak>

Information

AtariMagasinet är medlernstidning för Svenska Atariklubbers medlemmar och ges ut med fyra nummer per år.

Material i form av insändare, artiklar eller frågor som du vill ska publiceras emottages gärna. Texten ska vara i rent ASCII-format och skickas på diskett eller via modem till oss. Bilder i IMG, GIF, TIFF, JPEG eller liknande.

Tidningen redigeras med **Calamus SL**.

Innehåll

AtariMagasinet nr 2 1996

Fasta punkter

Ledare	2
Information	6
Tidningsdisken	6
Lokalavdelning	7
Nyheter	10
Insändare	14
PD-biblioteket	34
Kåseri	35
Captain Void	36

Rapport från årsmötet

Här får du en rapport i form av protokoll, namn, vinnare i enkät 95 samt lite mer 8

Hades 040/060

Den nya superdatorn är här, och det är inte Atari som gör den. MW Electronic heter företaget som gör den ultrasnabba skapelsen 16

Nya elregler

När EU får bestämma blir det nya regler för elektromagnetisk utrustning. Vi har pejlät läget 17

MagiC 4

Ulf Högberg testar och utvärderar den senaste versionen av multitasking-systemet MagiC. Nu fungerar det ju på Falcon! 20

Internet

Sebastián Gustin tar dig på en tur genom Internet för att finna allt som finns till Atari 24

Antmail

Jesper Kock har testat en email-klient till STiK. Han har till och med översatt klienten till svenska! 26

Sharewaresidorna

Sven är tillbaka och skriver om shareware. Denna gång spel från Tjeckien 28

TOS Computing 96

Mässan i Tyskland som egentligen hette Computing 96. Lari Kovanen vet mera 28

Fight for Life

Johan Eriksson tycker om våldsamma spel, gör du? 32

Svenska Atariklubben och NoCrew inbjuder till...

Kortedala Gymnasium, Göteborg, den 14-16 juni

Billigare inträde!

Här följer priser för inträde och annat.

Tre dagar

125:-

(Ickemedlem 150:-)

En dag

50:-

(Ickemedlem 75:-)

T-shirt

100:-

(Ickemedlem 125:-)

Showen öppnar klockan 12:00 på fredag och stänger 16:00 på söndag.

Konventet

Här samlas ett flertal demogrupper för att tävla om bästa demo. Grupper såsom DHS, Aggression, Impulse, ICE, DoCrew, The Black Lotus, Wildfire Effect, IMPONance, New Beat Development och NoCrew har anmält sitt intresse.

Deadline för demos är söndag klockan 06:00. Klockan 12:00 är det röstning, och då får alla vara med och rösta fram det bästa demot i de olika klasserna.

Huvudtävlingen består i att skapa ett så bra demo som möjligt. Det finns inga gränser för minne och hårddisk.

Det finns också en mindre tävling där demot bara får vara så stort som kvadratroten ur skostorleken på den som lämnar in det. Mysko, men sant!

Skriver du snabbt på tangentbord? Prova din lycka när vi försöker slå världsrekordet i att skriva a-z. Just nu ligger det på under två sekunder, så börja träna redan nu.

I priskorgen finns mycket godis. Bland annat Jaguar från DISK1, CD-ROM från Daggskimmer, Videomaster Falcon RGB från FPC samt några överraskningar.

Utställningen

Här är den delen av NAS för dig som inte vill tävla i bästa demo. I utställningshallen kan du strosa runt bland återförsäljare och kunniga Atarivänner.

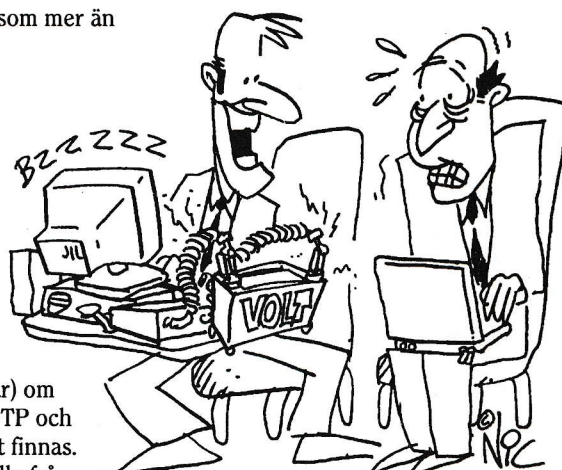
Bland utställarna märks Sven Bornemark Musik, System Solutions, Line Audio, Daggskimmer, Falcon Pro Center, DISK1, Indigo2 och BeST Electronics (hoppas vi). Förfrågan finns även till bl a C-LAB och andra företag och föreningar i England och Tyskland.

Missa inte chansen! Har du problem med datorn, eller vill du uppgradera TOS eller minne? Har du frågor? Ta med dig datorn och ställ

frågor! Här finns kunnigt folk som mer än gärna vill hjälpa till.

Vi kommer att demonstrera STraight BBS, Calamus SL (hur vi gör AM), MagiC, Internet-programvara, spel, Linux mm. Se en Jaguar, Falcon eller TT i verkligheten. Har vi tur kommer det även en HADES som vi kan dregla runt!

Seminarier (korta föreläsningar) om olika ämnen såsom Internet, DTP och multitasking kommer också att finnas. Ta chansen att lära dig och ställa frågor. Andrew Wittaker (AVP mfl), kommer också och föreläser om AI mm.

-Sicken söt liten rackare!
Är det en linöxburk eller?

vägbeskrivning

Med flyg tar du flygbussen till Centralstationen.

Med båt tar du spårvagn 3 eller 9 till Centralstationen.

Kommer du med tåg anländer du vid Centralstationen.

Från Centralstationen tar du spårvagn nr 6 (mot Kortedala) eller 7 (mot Bergsjön) till Kortedala Torg. Det tar 10-15 min med linje 7 och 20-25 min med linje 6. Enkel biljett kostar 16 kronor ombord på spårvagnen.

Har du bil utgår du från centrala Göteborg. Kör E20 mot Stockholm, kör av vid Gamlestadsvägen, Artillerigatan. Kör mot Kortedalavägen/Almanacksvägen i rondellen och sedan via Tideräkningsgatan.

Vi kommer att skylta tydligt i närområdet runt Kortedala Torg.

Vill du bli hämtad med bil från Centralstationen eller färjan bör du kontakta oss senast två dagar innan.

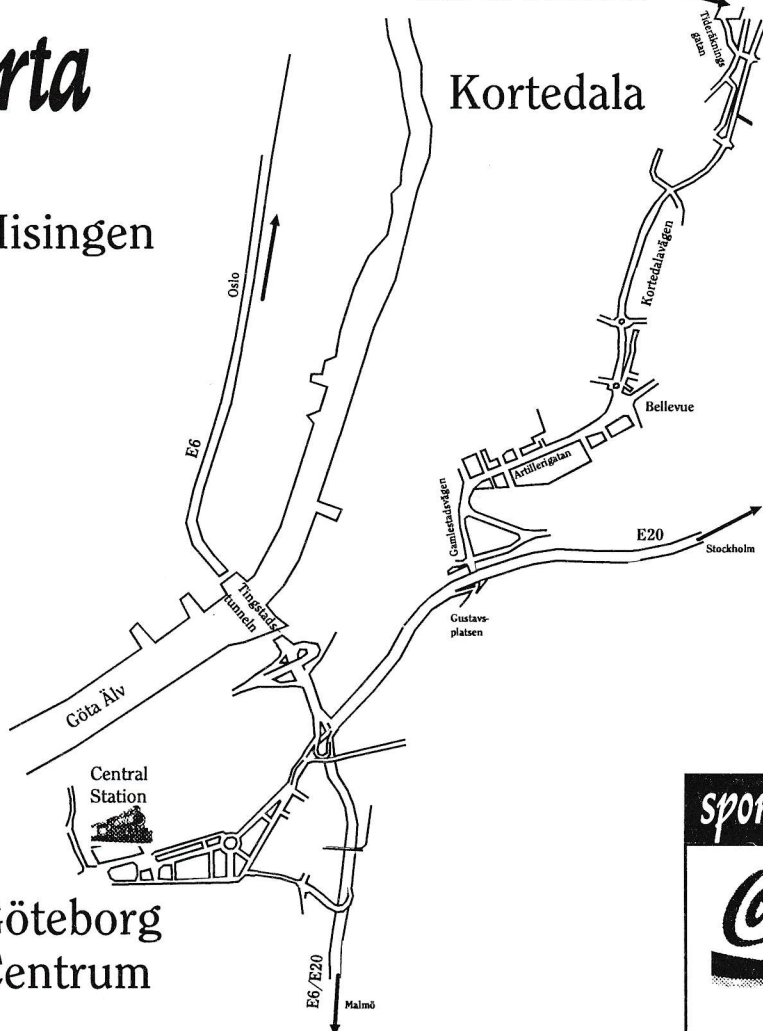
Här är NAS96!

karta

Hisingen

Kortedala

Göteborg
Centrum

kontakter

För vidare information, biltransporter osv kan du kontakta oss. Direktnumret eller våra mobilnummer är säkrast under det att NAS96 pågår.

Direktnummer till NAS96

031-511196

Mobiltelefoner

0708-900441 (Rolf Johansson)

0708-444219 (Bertil Jägar)

0708-765996 (Ylva Budsjö)

För information innan NAS96

Konvent

Lari Kovanen

Tel 031-180140

epost: larkov@tripnet.se

Utställning/seminarier

Rolf Johansson

Tel 031-825073 eller 0522-22216

epost: rojo@tripnet.se

Bertil Jägar

Tel 031-444219

epost: bjagard@straight.ct.se

Hemsida

<http://www.tripnet.se/sak/nas>

sponsorer

DISK1

Daggskimmer

Indigo 2

arrangörer

SAK

NoCrew

Svenska Atariklubben

är en ideell datorförening för Atariägare. Föreningen har ca 600 medlemmar i varierande ålder, spridda över hela Sverige. I Skåne och Göteborg har vi dessutom egna lokalavdelningar. Vi vill genom information, kurser och liknande uppmuntra till ett intressantare och mer givande användande av Ataridatorer.

Vad du får som medlem

- * Hjälp och information via medlemstelefon. Hit ringer du och får direkt kontakt med någon i styrelsen.
- * PD-bibliotek (fira program) med ett stort utbud. Här finner du säkerligen det du söker, till låga priser (25 kronor/disk för medlemmar).
- * Extra förmåner i vår BBS, STraight BBS. Här tar du hem de senaste fria programmen, knyter nya kontakter och får egen epost-adress.
- * Den tidning du nu håller i handen, AtariMagasinet, fyra gånger per år. Det är ditt klotterplank och inspirationskälla.
- * Möjlighet att delta i kurser och temakvällar hos lokalavdelningarna.

Hur du blir medlem

Vi har förutom vanligt medlemskap även familjemedlemskap, vilket gäller ett obegränsat antal personer om hela familjen använder Atari.

Ett års medlemskap	150 kr
Ett års familjemedlemskap	175 kr
Startdiskett	25 kr

För personer i övriga Nordiska länder tillkommer 50 kr på grund av Postens avgifter.

Du blir medlem genom att sätta in pengarna på postgiro nr 491 75 44 - 1. Ditt medlemskap varar i tolv månader från den dag vi får pengarna.

På grund av samordnade utskick kan det ibland dröja ett tag innan du får ditt medlemskort, men ha tålamod - det kommer.

Välkommen med i Svenska Atariklubben!

KLUBBINFORMATION

Våra adresser

Svenska Atariklubben, Box 11416, 404 29 GÖTEBORG.
Tel: 031-7060992 Fax: 031-3363973 epost: sak@straight.ct.se
Webbsida: <http://www.pedserv.gu.se/janne/sak.html>
Postgiro: 491 75 44 - 1 för medlemsavgifter

Lokalavdelningar

SAK/Skåne: c/o Dag Dao, Ängelholmsgatan 12, 214 22 MALMÖ.
Tel: 046-250265 (ordförande Jesper Kock)
SAK Västra: c/o CCW, Första Långgatan 20, 413 28 GÖTEBORG.
Tel: 031-249170 (CCW)

PD-biblioteket

Postgiro 649 73 54 - 8 för beställningar. Skriv tydligt vilka disketter du önskar beställa. Aktuell katalogdiskett kostar 15 kr. Disketter kostar 25 kr (30 kr) respektive 30 kr (35 kr) för HD-disketter.

SAK:s BBS - STraight BBS

Tel: 031-3363973 (två linjer). Öppet dygnet runt, hela året. Totalt 1,8 GB hårddiskutrymme plus ett flertal CD-ROM-skivor i växlare som alla medlemmar har fri tillgång till. Möjlighet att få egen epost-adress, Fido-net, NeST, Atarinet m. fl. nätverk.

Funktionärer

Ordförande	Johan Eriksson (031-544473)
Vice ordförande	Ulf Högberg (031-236371)
Kassör	Lars G Andersson (031-802972)
Sekreterare	Per-Erik Peterson (031-458807)
Ledamöter	Rolf Johansson (031-825073)
	Bertil Jägard (031-444219)
	Jan Hollander (031-518085)
	Jerry Lundström (031-508954)
	Daniel Niklasson (031-884583)
	Gunnar Karlsson (031-189845)
	Ylva Budsjö (031-7765906)
Ersättare	
Revisorer	

TIDNINGSDISKETT

Till varje nummer försöker vi sammanställa en diskett med innehåll relaterat till det som du kan läsa om i tidningen.

Tyvärr har tiden inte räckt till för att göra så denna gång. Vi hoppas på ert överseende. Ni som förhandsbeställt disketter behöver inte oroa er. Ni kommer att få så många som ni betalat för.

NU ÄR DET VÅR I SKÅNE

SAK/Skåne informerar om sin verksamhet

Så ock i vår lokal. Hormonerna tvingar fram en mer uppsluppen stämning, och plötsligt känns Atari bara så rätt. Nu har vi allt fått ner ett par maskiner till lokalen, och till slut t.o.m. en färgskärm. Vi behöver inte längre famla i blindo när vi jobbar med kringutrustningen, som numera uppgår till både scanner och ett par skrivare.

Dessutom visade det sig, att vårt studieförbund plötsligt råkat anfallas av så mycket mänskligt förnuft, att vi nu faktiskt får tillgodoräkna oss de kurstimmar vi redan genomfört. Inom kort kommer en smärre summa pengar att inflyta på vårt konto, och denna slant räcker både till några kommande månadshyror plus ytterligare konfidentiella investeringar.

Vi har tvingats se en styrelsemedlem flytta sina bopålar till Sveriges baksida, samtidigt som rykten går om att en medlem nu skaffat sig en PC. Självt har jag tillbragt en vecka bakom en Mac med fast uppkoppling på Internet, men inget av detta låter vi förstås påverka vår optimism och tilltro till oss själva och våra kära Atari-burkar.

Inom kort kommer vi äntligen att sätta ihop en egen hemsida att slänga upp någonstans på Nätet, och medan vi snickrar ihop denna sida, tar vi tillfället i akt och förkovrar oss ordentligt i programmering och design med HTML.

Ett telefonuttag i lokalen blir snart verklighet, vilket gör att vi äntligen kommer att kunna starta vår nästa kurs, som förstås kommer att handla om kommunikation med datorer. Ordföranden och sekreteraren – som båda kan betraktas som kunniga på detta område – ser fram emot detta med spänd förväntan, något som även kan sägas om de flesta av våra medlemmar.

Tyvärr visade det sig, att BALM – den datorförening vi hyr lokal av – nyligen råkade ut för en smärre stöld, men efter att ha gjort egna efterforskningar, har vi kommit fram till att ingen i vår förening skulle kunna tänkas ha medverkat vid ett så nesligt dåd. Faktum är, att de prylar vi redan tagit ner till lokalen, börjar ta så stor plats, att vi snart får be BALM om mer utrymme. Förutom två stycken 1040 STFM, står där alltså ett par skrivare och en färgskärm. Dessutom upptas en hel bokhylla av nya och gamla nummer av ST Format, ST User, ST Review, Atari World och AtariMagasinet, så bara dessa tidningar är anledning nog för ett besök.

Har du vägarna förbi Skåne någon dag, så slå en signal till någon i vår styrelse, så visar vi glatt upp vårt lilla krypin! Officiellt är vi där bara varannan måndag, men efter överenskommelse kan vi självklart åka dit även vid någon annan väl vald tidpunkt.

Detta får räcka för idag – håll utkik på nätet efter vår hemsida! ■

Dag Dao

Jammer NEWS

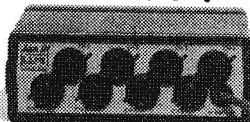
Jam 8 !

Ätta välljudande analoga utgångar för Falcon. Kopplas till DSPporten och levererar ofärgat ljud med lågt brus via balanserade 6.3mm telejack. Studionivå +4dBm, signal / brus @ 93dB, 128 ggr översampling och spikkräkfrensgång!

Jam 8 3150:-

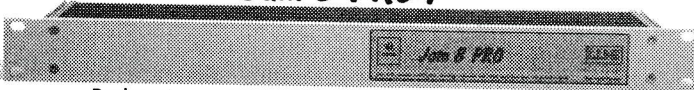
Jam IN 8 !

Äntligen! Två eller Ätta välljudande analoga ingångar för Falcon med prestanda som matchar Jam8. Balanserade ingångar, signal / brus @ 90 dB, 128 ggr översampling och spikkräkfrensgång!

Jam IN 2 2295:- Jam IN 8 3695:-

Jam 8 PRO !

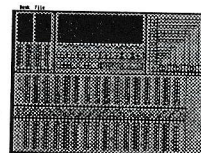

Rackversion av Jam 8 med plats för Jam IN 8 eller Jam IN2

The 16 band realtime DSP FUNKY VOCODER

Äntligen i Sverige! Nu kan alla Falcon ägare få sina syntar att sjunga ut. Ultra snabb DSP-kod. Skapa sound ala Kraftwerk, Troutman eller EWFI. En superb Vocoder för endast **980:-**

Prova demon !

Alla priser inkl moms! Res mot pris / prestanda förändringar.

email: roger@lineaudio.se

http://www.compdirect.com/line_audio/

LINE AUDIO DESIGN BOX 14001 S-29114 RINKABY TEL 044-225496 FAX 044-225420

INTERNET

100 kr/månad

Erbjudandet gäller för alla nya användare under första månaden, därefter 600 kr/halvår eller 150 kr/månad. Priset avser standardabonnemang. Inga ytterligare avgifter tillkommer.

Standardabonnemang innebär full tillgång till alla Internet-tjänster, utan tidsbegränsningar. Ni kan använda E-mail, Usenet News, Gopher, FTP, Telnet, IRC, Lynx. Det enda ni behöver är en dator med modem och terminalprogram. Dessutom finns PPP och SLIP/CSLIP för bla World Wide Web.

Vi har V34/28000 modem på samtliga linjer. Vår modempool har telefonnummer i Göteborg.

Fax

031-83 16 15

E-mail

info@tripnet.se

Brev

Adress nedan

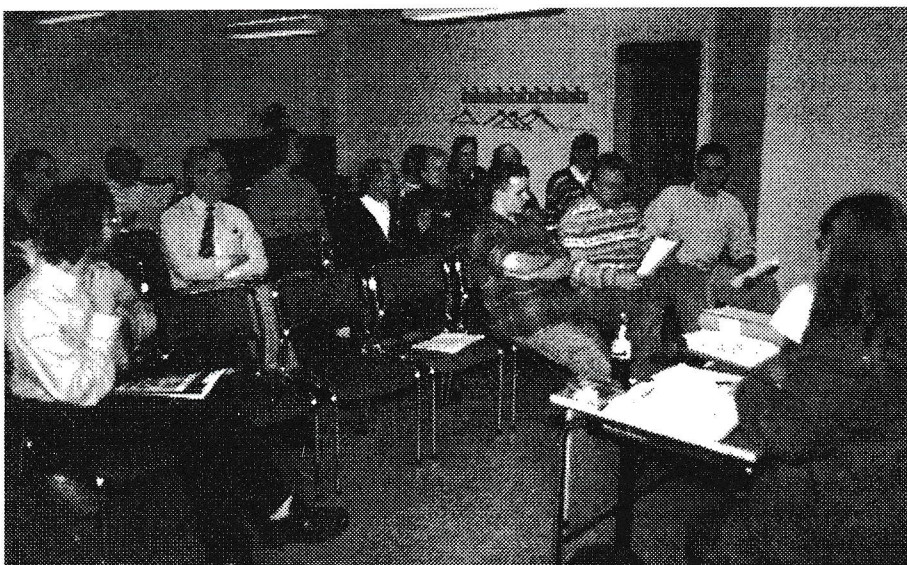
Modem

031-83 16 83

Välkommen att provsurfa på Internet!
Torsdagar kl 18-21, Ävägen 42 i Gårda.

Tripnet AB
Box 5071
402 22 GÖTEBORG

Tel. 031-831616
Fax. 031-831615
PG. 10 84 55-7

Dålig uppslutning på årsmötet

Ännu ett år har passerat sedan sist, och åter igen var det dags för årsmöte. Fast det var dålig uppslutning. Varför kommer så få? Tycker ni inte att det är intressant nog att komma på möte och få träffa andra ur styrelsen och föreningens övriga medlemmar? Tråkigt, för det är just det som är det roliga med att vara med i en förening. Det är ju trots allt ingen "klubb", såsom företag anordnar för att tjäna pengar på konsumenterna.

Mötet förlöpte i sedvanlig takt, hur exakt kan ses på protokollet. Till det viktigaste hör väl att stadgarna ändrades lite (kommer definitivt att ändras vid en andra läsning nästa år). Vi fick också vår första hedersmedlem, Jonni Rutgersson, som föreslogs av styrelsens vägnar eftersom vi tycker att han tidigare har lagt ner en hel del jobb i föreningen. Han var ju trots allt med och startade SAK. Tack Jonni.

Ett par nya styrelsemedlemmar valdes också. Jerry Lundström är helt ny och kommer att ansvara för PD-biblioteket. Vår nye ordförande heter Johan Eriksson och har varit i Atari-kretsar ett bra tag (sedan 80-talet). Vidare presentation av de nya kommer senare.

Vi drog också vinnare i enkätävlingen och sedan kunde man fika och prata med de som var där. Kom ihåg att boka nästa årsmöte redan nu! ■

ROLF JOHANSSON

Vinnare i "enkät 95"

Första pris (Tabby) gick till Tobias Nilsson (389).

Andra pris (Stoneage) fick Andreas Stenhorn (493).

Tredje pris (Stardust) vanns av Eva Aronsson.

4:e – 6:e pris (NAS T-shirt): Patrik Estberg (136), Atto Välsänen (814), Urban Berggren (312).

7:e – 10:e pris (PD-diskett): Håkan Stenow (325), Hilding Winberg (671), Arne Lindengård (93), Conny Wallin (462).

Dragningen förrättades i ordnade former av Lari Kovanen inför ett antal medlemmar på årsmötet. Kontrollant var Rolf Johansson.

SAK säger grattis till alla vinnare!

Mera Info, såsom bokslut, finner du på sidan 27.

Protokoll

96-03-31

Plats: NBV:s lokal, Första Långgatan 20

Närvarande: Daniel Niklasson, Lari Kovanen, Jerry Lundström, Gunnar Ek, Ulf Högberg, Bertil Jägar, Sven Kumlin, Tommy Sandberg, Jan Anders Janson, Krister Budsjö, Gunnar Karlsson, Sven Eriksson, Daniel Börjesson, Martin Budsjö, Stig Kamlov, Lars G Andersson, Rolf Johansson, Per-Erik Peterson, Jan Hollander och Ylva Budsjö.

1. Mötets öppnande.

Ordföranden öppnade mötet.

2. Justering av röstlängd.

Röstlängden justerades, 20 st. var med på årsmötet.

3. Frågan om årsmötets behöriga utlysande.

Då tidningen, pga vissa tekniska problem, ej kommit ut i tid denna gången så frågade ordföranden, efter att ha förklarat varför, om mötet kunde ses som behörigt utlyst. Svaret blev ja.

4. Godkännande av föredragningslistan.

Efter smärre ändringar godkändes föredragningslistan.

5. Val av ordförande.

Ylva Budsjö valdes till ordförande.

6. Val av sekreterare.

Jan Hollander valdes till sekreterare.

7. Val av två protokolljusterare tillika rösträknare.

Rolf Johansson och Lari Kovanen valdes.

8. Behandling av propositioner.

Styrelsen lade fram en proposition om ändring av stadgarna, med tanke att andra än enbart ägare av Ataridatorer skall kunna gå med i SAK. Efter diskussioner och inlägg från mötesdeltagarna, blev resultatet följande.

§1. Ändamål.

... användande av Ataridatorer

ändras till

... användande av Ataridatorer och Atari-kompatibler

§4. Organisation

Styrelsen består av: ...

ändras till

Styrelsen består minst av: ...

Två ordinarie ledamöter valda på ett (1) år.

Två ersättare valda på ett (1) år. ändras till

Minst två ordinarie ledamöter valda på ett (1) år.

Minst två ersättare valda på ett (1) år.

§6. Verksamhetsår och årsmöte
Efter: Fastställande av årsavgift, verksamhetsplan och budget.

Kommer följande att läggas till:
Fastställande av ordinarie ledamot (1 år).
Fastställande av antal suppleanter.
Lars G Andersson lade fram en proposition om att godkänna Jonni Rutgersson som hedersmedlem för allt han gjort för SAK. Svaret blev ja.

Ylva lade fram ett förslag som innebär att SAK:s styrelse skall lägga fram ett förslag om hur en eventuell Jaguaravdelning skall utformas. Förslaget godkändes.

9. Behandling av motioner.
Inga motioner fanns att behandla.

10. Årsberättelse och verksamhetsberättelse.
Årsberättelsen genomlästes och godkändes. Balans och resultaträkning visade ett överskott på 3500:-. Verksamhetsberättelsen genomlästes och godkändes.

11. Ekonomisk årsredogörelse.
Gunnar Karlsson läste upp den ekonomiska årsredogörelsen.

12. Revisionsberättelse.
Revisionsberättelsen för 1995 lästes upp av Gunnar Karlsson. Han visade på en del saker som saknades, men påpekade klart att detta inte alls var avsett som kritik utan enbart var avsett som goda råd. Dessa råd och tips tackar styrelsen för.

13. Frågan om styrelsens ansvarsfrihet.
Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året.

14. Fastställande av årsavgift, verksamhetsplan samt budget.
Årsavgiften bestämdes bli 150:-. Verksamhetsplanen blir samma som tidigare, alltså oförändrad. Budgeten, som balanseras på en medlemsavgift av 150:-, godkändes.

15. Val av ordförande på ett (1) år.
Till ordförande för SAK:s styrelse valdes Johan Eriksson.

16. Val av sekreterare på två (2) år.
Till sekreterare för SAK:s styrelse valdes Per-Erik Peterson.

17. Val av ordinarie ledamot på två (2) år.
Till ordinarie ledamot på två år valdes Ulf Högberg.

18. Val av två ordinarie ledamöter på ett (1) år.
Till ordinarie ledamöter på ett år valdes Bertil Jägar och Jan Hollander.

19. Val av två ersättare på ett (1) år.
Till ersättare på ett år valdes Jerry Lundström och Daniel Niklasson.

20. Val av två revisorer och en ersättare på ett (1) år.
Till revisorer på ett år valdes Gunnar Karlsson och Ylva Budsjö.
Till revisorsersättare på ett år valdes Maxam revision AB.

21. Val av valberedning.
Till valberedningen valdes Jesper Kock, Bill Andersson och Tommy Sandberg.

22. Mötet avslutas.
Ordföranden avslutade mötet.

Vid protokollet
Jan Hollander

Justeras
Rolf Johansson & Lari Kovanen

Lagerrensning!

För en tid sedan kom jag över ett mindre lager Atari tillbehör och utrustning som jag nu säljer ut till hugade spekulanter. Nedan hittar du ett axplock av det jag har att erbjuda. Är något av intresse, tveka inte att ringa! Priser är ungefärliga, går att diskutera. Har även en del defekta artiklar för de som gillar att pula, till avsevärt lägre priser. Har du något roligt att byta med så går det också!

Med vänliga hälsningar Tommy Jonaeson, Tel 08-745 21 41

Mjukvara:

1st word 3.20 m. 2.02 manual, svensk
Pkt med ca 25 program, varav ca 15 spel.
Calamus Font Editor
Calamus Vector Art Library
Timeworks DTP
Publishing Partner
Gem Graph
Spel, 15 olika. Per styck.
ST/STE Handboken

Pris: Hårdvara:

50:- SC1224. Färgskärm. bättre begagnat
500:- Monitorställ. Bra. Passar alla typer av monitorer.
100:- Xtra Ram Deluxe. Minnesuppgradering ST. Ny.
200:- Nätdelar. Till de flesta av Ataris produkter.
100:- TOS 1.04
100:- TOS 2.06
50:- TOS kort ST.
50:- AdSpeed ST, komplett.
100:- Kablar. DMA, printer, seriellkabel etc
Hårddisk. Maxtor LXT 7213S SCSI 3.5" LP
203mb formaterad.
2500:- Joystick, TAC-2, slikstik. Nya.
500:- Reservdelar (ST/STE/STACY), scheman, m.m.

Pris:

800:-
200:-
500:-
fr. 50:-
300:-
250:-
200:-
700:-
fr. 50:-
500:-
150:-
RING!

För den som gillar att pula:

Laserdelar med scheman för 605/804
(1½ kartong med grejor och 1 def. 805)
Atari testkit, testar burken grundligt.

NYHETER

Redaktör

Peter Sergerdahl
(peter@vinga.se)

TIPSA OM NYHETER!

Det är omöjligt att en människa vet allt nytt som händer i Atarivärlden. Vet du något som du tycker skulle vara av intresse för andra, skriv då genast via epost eller vanlig väg till klubbens adress. Tack!

Jag vill börja med att tacka alla Er som har bidragit med nyheter till min nyhetsspalt. Fortsätt gärna med detta. Till Er som inte har bidragit ännu vill jag säga, börja gärna med det! Det är bättre att jag får samma nyheter från två personer än att jag inte får någon nyhet ifrån någon. Tidningen blir inte bättre än vad vi läsare gör den till.

OS och drivrutiner

HD Driver 5,0

Vad jag vet den enda hårddiskdrivrutinen som fortfarande utvecklas, har kommit i en ny version. HD Driver 5,0 har flera mycket avancerade finesser. Uwe Seimet, som har skrivit HD Driver, anser följande punkter vara de allra viktigaste (notera att det bara är ett fåtal av nyheterna).

- Stöd för media med 1024 fysiska bytes per sektor. Vissa högkapacitets MOD-diskar använder sådan media och HDDRIVER är den enda hårddiskdrivrutin för Atari som kan hantera dessa media.

- Nytt verktyg. ID-CHECK är ett program som scannar och visar alla enheter som är anslutna till SCSI/ACSI-bussen.

- Paritetskontroll på SCSI-bussen (TT/Falcon endast) ger högre säkerhet.

- Ny option: "SCSI reset on error", verkar vara viktig speciellt för Falcon-användare.

Mer information samt demoversion finns att hämta på anonymous ftp: ftp://acp5.chemie.uni-kl.de/pub/atari/hddriver50_demo.zip.

Uwe Seimet har även gjort Diskus som är ett ganska okänt men väldigt avancerat disk/SCSI-editeringsvertyg. Tyvärr finns detta endast på tyska.

BigDOS v0,6

BigDOS gör det möjligt att inte bara läsa DOS-formaterade hårddiskar utan också att skriva till dom samt att köra program (Atari-program naturligtvis) direkt ifrån en DOS-formaterad hårddisk. Man kommer utan problem åt diskar upp till 2 GB stora! BigDOS placeras först i automappen och tar då över all diskhantering. Det innebär att man bör vara lite försiktig att använda kopieringsprogram och dylikt som inte går via TOS:ets drivrutiner.

MagiC 4 på engelska

Det suveräna "multitaskande" TOS-operativsystemet kom ju i höstas även till Falcon. Nu har det äntligen översatts till engelska.

ExtendDOS Pro2,3

En ny version av SCSI CD-ROM-drivern har landat. Nu med stöd för ännu fler SCSI CD-ROM och framför allt med bättre och mer stöd för överföring av samlingar från vanliga audio CD-skivor direkt till AVR-filer.

GEMulator v4,15 för Win 95 (4,15s för win3,1x)

För er som vill kunna köra Atari på jobbet (angående att de flesta arbetsplatser idag har PC) verkar GEMulator blir ett allt mer intressant alternativ. Version 4,15 klarar att köra Atari-program direkt ifrån valfri DOS/Windows-partition. Den kräver alltså ingen TOS-partition alls. GEMulator v4,15 är även snabbare än tidigare versioner.

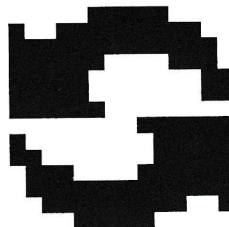
Behåll absolut er Atari och se GEMulator som en möjlighet att köra Atariprogram även på platser där det saknas tillgång till Atari men tillgång på PC finns.

MagiC för Win95, sanning eller rykte?

Det ryktas att System Heidelberg som inte bara ligger bakom MagiC utan även Pure Pascal och Pure C med flera, kommer att lansera MagiC, under andra kvartalet 1995, för Windows 95. Prestandamässigt sägs den ligga i närheten av förra versionen av GEMulator (billig Pentium = TT-prestanda). Den stora fördelen mot GEMulatorn är att man inte behöver någon extra hårdvara (GEMulator kräver en ISA-plats för TOS-prommar) vilket bland annat innebär att man kan köra MagiC för Win 95 även på så kallade notebooks. Jag har tyvärr ingen möjlighet att göra någon närmare jämförelse då jag i detta skede endast har mycket knapphändig information.

GEMulator FL, GFL

Darek Mickhocka, utvecklaren av GEMulator kontrar med att planera en release av "GEMulator for Laptops" som inte kräver ett ISA-kort med TOS på utan kör direkt mot MagiC! GFL har varit nästan klart under en längre tid men Darek ville hellre lansera en lösning med MagiC inbyggd. Dock svarade

aldrig MagiC-utvecklarna på hans brev om en fusion och nu börjar man förstå varför. I och med ryktet om MagiC for Win 95 så har Darek fått blodad tand och planerar nu att släppa GFL inom mycket snart framtid (några veckor enligt Darek själv). Eftersom GEMualtor verkar ha bättre prestanda så kan detta kanske vara den bästa kompromissen.

Hårdvara

Fransk Falconaccelerator

Centurbo heter en fransk accelerator för Falcon. Den är av typen "processor-uppstressare" och har alltså ingen egen processor. Oxo som distribuerar Centurbo har meddelat att man arbetar på Centurbo II som kommer att gå i 60 eller 80 MHz och ha en 32-bitars buss.

Link96

En ny Link är på gång, ifrån tyska EDV Hard und Software Entwicklung, vid namn Link96. Den kommer bland annat att hantera paritet. Samma företag håller även på att utveckla ethernetkort för Atari.

C-LAB Mark X

Nu finns den för leverans. Även uppgraderingar ifrån sin "gamla" Falcon finns att tillgå. Slut på snacket om att Falken inte har ett professionellt/snyggt skal.

Nemesis, Black Scorpion Software Ltd, Titan Design Ltd

Vill du ha en "djävligt" bra Falconaccelerator så skall du spana in Nemesis. Apexgänget börjar bli klara med en billig accelerator, typ uppstressare, för Falcon som framför allt är till för att ge Apex 3 högre prestanda i form av högre upplösning och snabbare dator (t.ex. True Colour i 640x480 non interlace VGA). Man har koncentrerat sig på att göra en accelerator som kanske inte ger de absolut högsta värdena men som å andra sidan skall vara mycket stabil. Intressant är att de kör både bussen och processorn i 24 MHz, andra acceleratorer brukar kräva mer acceleration av processorn för att kunna köra bussen så snabbt. Att köra CPU:n över 24 MHz fungerar oftast mycket dåligt (datorn låser sig ofta) så Nemesis lösning verkar mycket lovande. Nemesis är framför allt tänkt för ägare av Apex och de vill speciellt trycka på att eftersom det är DSP:n som gör de flesta beräkningarna i Apex och det är bussen som "bromsar" grafikprestandan, så är det just buss- och DSP-acceleration som gör Apex snabbare.

Apex skulle endast gå marginellt snabbare om man bara snabbade upp CPU:n. Titan Design, deras distributör, hävdar att i princip allt i Apex kommer att gå 50% snabbare med Nemesis installerad i en Falk.

Specifikationen är följande:

Bus 24 MHz,
CPU 24 MHz,
FPU 24/48 MHz (fungerar eventuellt ej på 16 MHz FPU),
DSP 48 MHz (det är här som Apexägare märker skillnad då Apex använder DSP:n väldigt mycket).

Pris ca 39.95 UK Pund för Apexägare och ytterligare 10 UK Pund för icke-Apexägare.

Afterburner, Titan Design Ltd

Compo har ju gått i konkurs och därför har Titan Design tagit över UK-distributionen av Afterburner 040. Priset är i UK inklusive VAT och porto 449 UK Pund (utan FPU) och 539 UK Pund (med FPU). Man måste även ha ett större "case" (skal) till sin Falk. C-LABs nya Mark X-case är, enligt Titan Design, idealiskt. Om nu bara Cubase Audio Falcon kunde fungera med Afterburner (vilket den inte gör) så kunde det bli en riktig storsäljare. 449 UK Pund är ju inte helt oöverkomligt med tanke på att Falken blir väldigt mycket snabbare.

SyQuest EZ 135

SyQuests svar på Zip-driven. Jag har provat en dylik under en tid och har (nästan) bara positiva saker att säga om den.

Prestandan är mycket bra. Den är snabbare än min interna 85 MB 2,5" IDE men något långsammare än min externa SCSI. Det innebär att man säkerligen kan ha den till 8-spårs hårddiskinspelning (har dock inte provat). Zip:n är klart långsammare. Skivorna rymmer 135 MB mot Zipens 100 MB men å andra sidan kostar skivorna lite mer (pris per MB är ungefär lika). Jag har provat att köra den mot min Falcon med och utan BigDOS. När jag körde med BigDOS så hade jag formaterat skivan på en PC och kopierade 4 datafiler på ca 15 MB styck utan några som helst problem. Enda nackdelen tycker jag är att en liten del av nätaggregatet är externt så man behöver alltså ha med sig två

lådor. Klart dumt då risken är stor att man glömmer den ena.

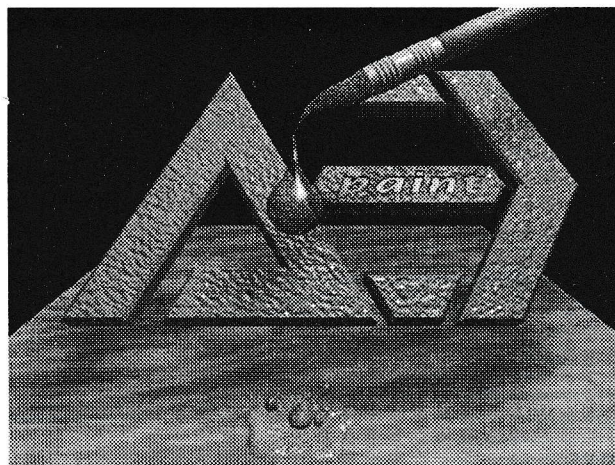
EZ är mer som en hårddisk och Zip:n mer som en diskett i flera avseenden (inte bara prestandan). När man vill byta diskett på en Zip trycker man bara ut den disken som sitter i, på EZ trycker man på eject och väntar en liten stund på att EZ skall parkera huvuden med mera. Samma gäller vid laddning av ny "diskett". Detta såg jag dock inte som något direkt negativt för EZ. Prismässigt ligger SQ EZ några hundralappar över Zip-driven.

Skrivbara CD-ROM för massproduktion

Markus Johansson, en finsk 14-åring, sägs söka patent på en teknik som innebär att man kan massproducera billiga raderbara CD-ROMskivor.

Dagens teknik för massproducering av CD-skivor kräver ett presstryck på flera ton och gör det därför omöjligt att radera dessa. CD-R, som istället bygger på ett skikt av kemikalier, är inte lämpligt för massproduktion utan kan bara användas till små serier. Om Markus teknik verkligen fungerar kommer han helt garanterat att bli en mycket, mycket förmögen herre.

Övrigt

Apex 3, Black Scorpion

Som jag tidigare har nämnt är det på gång en ny version av Apex (3). Nya funktioner är bland annat:

- Full 24-bit bildredigering
- Extremt snabba realtidsfunktioner
- Realtids-zoom
- Anti-aliasing (mip mappat) realtids blockfunktioner
- "Alpha channeled paste"-funktioner (8-bit maskning)
- Realtids "alpha on gradient" och maskning

- Analog "chroma key"-maskning
- Multipla filter, använder realtidspensel
- Snabb och lätt kloning av sidor för backup och ändring.

Apex 3 kommer att stödja och utnyttja hårdvaruacceleratorer såsom FX Card, Afterburner, Speed Resolution Card, Nemesis med flera.

EscAPE PAINT

Tysken Norman Feske har knåpat ihop ett ritprogram i True Color för Falcon (vad annars!) vid namn EscAPE PAINT. EscAPE Paint är PD och alltså kostnadsfritt.

När jag startade programmet i 256 färger blev jag klart imponerad av dess 256-färgers ikoner i snyggaste Power-Mac-stil. EscAPEs användarinterface är helt i GEM, men när man skall rita eller titta på bilder switchar den automatiskt över till ett lågupplösande TOS-grafikläge i true color. Detta är en mycket smart lösning som ger det klart bästa av två världar.

Mycket kort resumé:

- ett flertal blockfunktioner (t.ex. 32 paste-modern)
- riteffekter
- snabb realtidszoom
- degas-zoom
- laddar ice-packade xga-bilder (skärmformat)

Norman kan man kontakta på följande sätt: Norman Feske, Cümmer-swalder Str. 19, 01189 Dresden, GERMANY. epost: htw824@rob.rz.htw-dresden.de

NameNet 4,0

Söker du en namn- och adress-databas skall du ta dig en titt på NameNet 4,0 som är utvecklad av Roger Derry i

England. NameNet körs som en ACC och fungerar t.ex. utmärkt tillsammans med Papyrus. Numera är den Shareware och kostar ca 15 UK Pund. Epost till Roger: rderry@cix.compulink.co.uk

The Ultimate Cubase CD-ROM, System Solutions

En flong ny CD-ROM för musiker fylld med 240 trumloopar, 1200 samplingsar, 300 MIDI-filer och mycket mer.

Looparna, samplingarna och MIDI-filerna, varav många är skapade med hjälp av Zero-X, är av hög professionell kvalitet och sträcker sig över en bred musiksmak.

Alla samplingsar ligger i AIFF-format för att lätt kunna laddas in i Cubase Audio och Zero-X. Alla MIDI-filerna är GM-kompatibla. Det finns även Cubase mixer mappar, device drivers och mycket annat av intresse. Pris ca 69,95 UK Pund, inklusive VAT.

Zero-X v1.55 med SCSI Sample Dump för ST/E mm!

Har du en ST/E och en Link kan du nu med Zero-X v1.55 supersnabbt skicka över samplingsar via SCSI till samplers som stödjer SMDI (t.ex. ESI-32, Kurzweil K2000, Peavey SP med flera, Akai-stöd för ST kommer senare). Överföringshastigheten är mellan 50 och 200 gånger (alltså inte procent!) snabbare än med MIDI, beroende på vilken sampler som används. Zero-X är i och med detta det första och enda program som kan föra över samplingsar via SCSI till SMDI-sampler på en ST/E. Övriga nyheter är: Undo, cut, copy och paste direkt till disk (vilket gör att man kan editera mycket större samplingsar än tidigare), Reverse Delay samt stöd för Akai SCSI Stereo (Falcon/TT).

Efter sommaren kommer det stöd i Zero-X för att direkt kunna både läsa och skriva samplingsar från Akai-disketter (01/ 900/ 950/ 1000/ 1100/ 2000/ 2800/ 3000/ 3200/ xl). Ingen konvertering eller överföring är alltså nödvändig. Viss "Direct to Disk (D2D)"-editering väntas också komma efter sommaren.

Delay Calculator av Carl Löfgren

En trevlig accessory för musiker som vill ha hjälp med att räkna mellan BPM, Hertz och ms. En ny version är på gång med bland annat uppsnyggat användarinterface.

Några av Delay Calculators funktioner:

- Konvertera BPM till ms
- Konvertera BPM till Hertz
- BPM Shifter
- BPM Tap

Varför skulle man vilja göra alla dessa konverteringar undrar du kanske? Ett vanligt exempel är när man på ett snabbt och enkelt sätt vill ändra BPM på en trumloop utan att vilja timestretcha den (med Zero-X, Avalon, CAF) eller DrumSplitta den (med Zero-X), utan bara genom att spela upp den med annan frekvens (lägre frekvens = långsammare trumloop, högre frekvens = snabbare trumloop). Visst "förstör" man trumloopen lite grann i och med att man ändrar dess tonhöjd, men om man bara har den i bakgrunden spelar det sällan någon roll. Ett annat fall är när man vill ställa in sitt delay (som bara klarar ms) i takt med musiken eller sitt LFO (som kanske bara klarar Hertz) osv. Delay Calculator är shareware men kostar inte pengar (hupp, eller som Kalle själv skulle säga, hubba!). Kontakta Kalle för mer info (Carl Löfgren är alltså skribent i denna tidning).

System Solutions på Webben

Nu har System Solutions skaffat sig en egen hemsida fylld med information om deras Atariprodukter och prislistor. URL:en är <http://www.ssolutions.com>

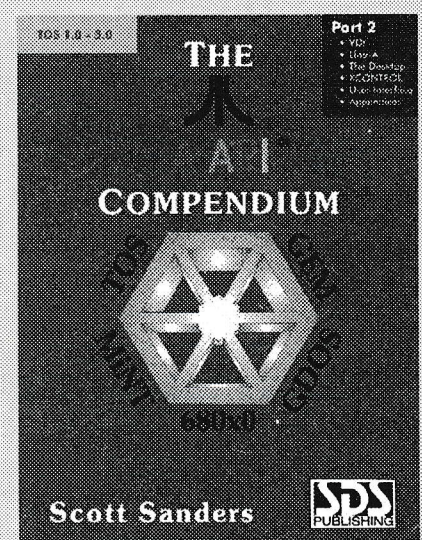
Spel

Killthings från Digitalis

Är ett projekt att göra en 3D-texturemappad doom/wolfenstein-klon som kommer att fungera på en 8 MHz STFMed 1 meg. Givetvis kommer spelet att fungera på dom flesta andra TOS-datorer också. Just nu är frame raten mellan 25 fps till 12,5 fps.

Sub Aqua från Digitalis

Sub Aqua är ännu ett nytt spel från

The Atari Compendium

"Atari-bibeln" finns numera på CD i HTML- och Adobe Acrobat-format. CD:n innehåller även mycket PD-program, t.ex. CAB som behövs för läsa HTML-filerna på en Atari.

Förutom att det naturligtvis går mycket snabbare att söka efter information, finns det även ett flertal exempelfiler i GFA Basic, GNU C++ och Lattice C. Pris ca 24,95 UK Pund. ■

Digitalis som funkar på allt ifrån ST till TT. Spelet är ett undervattens 3D-baserat shoot 'em up, med realtids-generering av 3D-landskapet, stor spelarea, mm. Spelet kommer förmodligen att släppas som shareware om en inte allt för lång framtid.

XMoon

Ett mycket snyggt verticalscrollande shoot 'em up i true color och i klassisk stil. Eftersom true color kräver mycket av processorn har de sett till att XMoon fungerar med de flesta acceleratorer, allt ifrån enklaste uppstressaren till Afterburner. Naturligtvis fungerar det på en standard-Falcon mot VGA men man får då nöja sig med en lägre frame rate. Se mer info längre in i tidningen.

Sky-Fall, Reservoir Gods

Ett spel i true color för Falcon. Spelidén är någonstans mittemellan Tetris och Columns. Sky-Fall stödjer upp till fyra samtidiga spelare. Det hela är både snyggt och beroendeframkallande. Gillar du Tetris och liknande spel är detta ett måste. Spelet är shareware, dvs det är mycket uppskattat om du registrerar.

Doom till Falcon, v2

I skrivandes stund är Bad Mood uppe i v2.06 och fungerar nu endast med original-WADfiler. Jag har provat med både Doom 1, 2 och Heretic och det ser helt fantastiskt snyggt ut med perfekt texture mapping. Hastigheten har också förbättrats.

Rykten och hörsägnen

Calamus

DMC har sålt Calamus till MGI Software Corp. Rykten säger dock att DMC skall fortsätta att utveckla Atari-versionen.

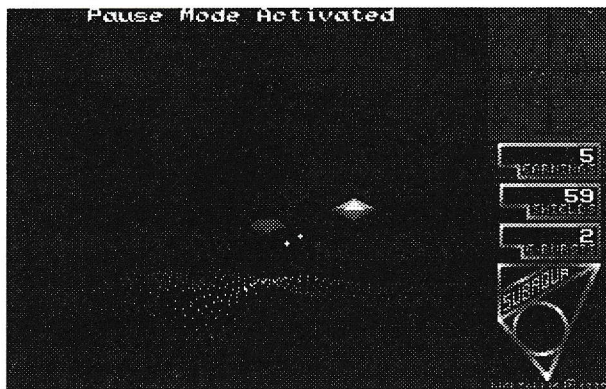
Wizztronics TOS 96

Ryktet går att amerikanska Wizztronics håller på att köpa alla rättigheter till TOS samt alla Ataris dator-"custom"-chips (alltså ej Jaguarens). Om köpet går vägen planerar Wizztronics att släppa ett nytt TOS för ST till Falcon

samt en helt ny produktserie med snabba TOS-datorer.

Compo

Compo har gått i konkurs och dragit

Screenshot från Sub Aqua av Digitalis.

med sig Atari World. Bland annat pga betalnings-svårigheter ifrån deras annonsörer har Compo och AW hamnat i knipa och lagts ner. Obekräftade rykten säger att System

Solutions funderar på att ta över AW i egen regi. För mer information kontakta Sven Bornmark tel 040 - 54 54 54.

Slutligen

Bra actionspel verkar fortsätta att komma på stark frammarsch till Falcon. XMoon som i princip är klar ser mycket lovande ut och Bad Mood är läckrare än någonsin. För ST har Digitalis annonserat ut två nya titlar, Killthings och Sub Aqua som jag dock inte haft möjlighet att prova ännu. Om nu bara alla som "håller på" kunde bli klara någon gång också...

Det verkar som om man blir tvungen att skaffa någon accelerator till sin Falk. Nu börjar programmen utgå ifrån att man har det... Nemesis (sitt namn till trots) verkar vara en av de vettigaste acceleratorerna på länge. Lite pga sitt låga pris men framför allt för att den inte är ute efter att helt smälta ner datorn utan istället accelerera Falken på en mer rimlig och fungerande nivå.

Mycket trevligt är även att man nu utan problem kan flytta stora filer till och från PC. Det kommer att underlätta stort för oss Atariägare när vill skicka våra stora bilder till tryckeriet eller skicka våra ljudfiler för CD-pessning. ■

PETER SEGERDAHL

INSÄNDARE

Box 11416, 404 29 GÖTEBORG

epost: ulftage@tripnet.se

Skriv till oss om du har frågor eller tips!

Redaktör är Ulf Högberg (ulftage@tripnet.se). Du kan också ringa på telefon 031-7060992 eller faxa på 031-3363973. Skriver du brev, skicka dem då på diskett så vi slipper skriva av.

Då var det dags för insändarna igen och vi har fått fyra stycken till detta nummer av AtariMagasinet. Tänk på att om du har någon fråga om något program som du vill köpa eller uppgradera kan du också vända dig till någon av återförsäljarna på vår lista. Det är därför som vi har med den listan i tidningen. Och jag vill också igen påminna om att du gör det lättast för oss om du lämnar in din insändare på disk i stället för på papper. Nåväl, nu har ni nästan hela sommaren på er att tänka ut nya insändare till nästa nummer av AM. Trevlig sommar på er alla!

ULF HÖGBERG
(ulftage@tripnet.se)

Tips på artikel om hårdvarubygge

Det skulle vara kul om ni hade med ett hårdvarubygge om hur man bygger om sin ST till 16MHz. Jag hämtade en beskrivning om detta på en BBS men den var på ett mindre vanligt språk.

Det skulle också vara kul om man kunde vinna/köpa Atari-kepsar/overaller, typ sådana som SHN hade på den gamla goda tiden!

Andreas Sjöo (medlem 47)

Hej Andreas! Ingen dum idé du har om hårdvarubygge. Den ende jag vet som skulle kunna skriva om det är Martin Graiter. Hans nästa artikel kommer troligtvis att handla om hur man uppgraderar till TOS 2.06. Men jag skall lämna ditt förslag till honom och se vad han säger. Om någon annan som läser detta vill och kan skriva något om detta så kontakta redaktionen.

Nog skulle vi väl kunna ordna fram

lite Atari-prylar som SAK skulle kunna sälja. Det enda vi måste veta först är hur stor åtgången skulle bli. Det var ingen direkt strykande åtgång på våra NAST-Shirts så jag är lite osäker på om vi skulle få sålt så mycket. Annars har bl.a. Disk1 liknande saker i form av bl.a. Jaguar-kepsar och muggar.

ICTARI och ett Megafile-tips

Jag har länge tänkt att skriva till er och berömma er för er eminenta tidning, men har skämts lite för att jag (ännu) inte är medlem själv utan åker snålskjuts på min brors medlemskap. Jag har dock två saker som jag måste berätta.

1) Alla intresserade av Atari-programmering, och som kan lite engelska, vare sig ni är expertprogrammerare eller nybörjare och oavsett programmeringsspråk måste höra av er till "Ictari Programmer's User Group". Skicka förslagsvis en diskett + ett adresserat

svarskuvert + en internationell svarskupong (köpes på posten) till

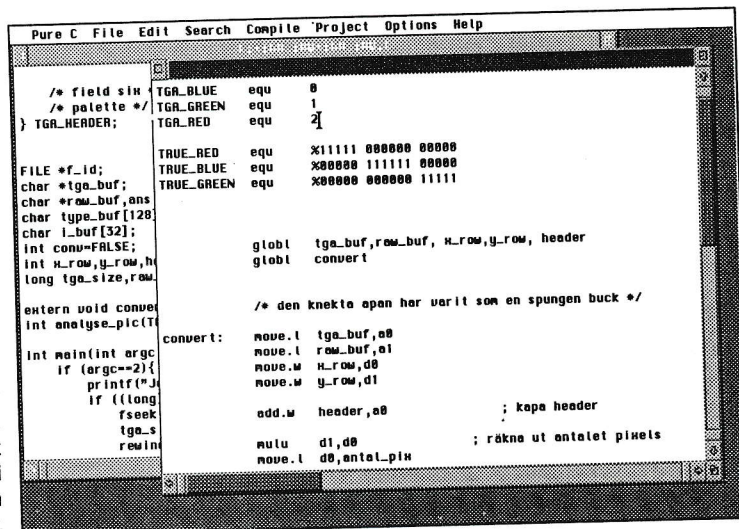
ICTARI User Group
63 Woolsbridge Road
Ashley Heath
Ringwood
Hants
BH24 2LX
ENGLAND

så får du tillbaka senaste numret av Ictaris medlemsdiskett och kan kolla själv vad vi sysslar med. (Kurser i GEM och GDOS, sprites, info om filformat, kompressions-tekniker m.m., källtexter och funktionsbibliotek m.m.)

Eller: Skicka 1 pund per diskett, så kan du beställa nummer för ett år eller mera tillbaka. Ictari sänder ut en diskett per månad (Nr 32 kom mars 96) till alla medlemmar till *självkostnadspris*. (Ingen medlemsavgift.) Flera betalningsmöjligheter finns (inklusive, tror jag, att skicka svenska pengar). Sänder du, liksom jag alltid brukar göra, in en egen diskett inför varje nytt nummer (skicka ungefär vid varje månadsskifte) så har du dennas pris tillgodo när månadens utskick räknas av från ditt "prenumerationsskonto". Det uppskattas om du också skriver några rader på disketten – en liten programmeringsfråga t.ex. – eller en hel artikel.

2) Till den som använder en Atari Megafile hårddisk. Dessa är numera gamla och inte särskilt svala och fläktgallret på lådans baksida inte särskilt generöst. Jag insåg inte detta förrän jag började märka av gradvis förvärrade och uppenbarligen värmeberoende problem med min Megafile 30 (några sektorer oläsbara om disken varit påslagen

Är du intresserad av att programmera bör du ta kontakt med ICTARI i England. Mårten Lindström tipsar.

antingen för kort eller för lång tid). När jag kände att lådans översida var varm slog det mig. Jag tog en god kniv och skar helt enkelt bort gallret, och förstörde också hålet an aning. Och ser man på, luft-cirkulationen måste ha ökat med flera hundra procent. Hårddisken är nu så konstant sval den ska vara, och - efter omformattering - alla mina problem borta.

Mårten Lindström (Sävenäsvägen 24, 932 31 Skelleftehamn)

Hejsan Mårten och tack för berömmet av AM! Och tack för dina tips som vi härmed vidarebefordrar till alla medlemmar.

Ordbehandling och krypterad highscore-lista

Har MegaSTE 4/50 MB, naturligtvis med etiketten "intel outside" påklistrad. Spelar då och då gammal svartvit tvådimensionell Tetris. Skriver ibland in fel datum på Tetris topplista när jag slagit senaste rekordet. Vill ändra datum. Använder Monomon 2 men listan är krypterad. Varken ASCII, Hex eller Dez-kommandona i Monomon kan knäcka krypteringen. Kan någon på redaktionen? Kan nå nyare version av Monomon eller något annat program det? Finns i så fall nyare eller bättre Monomonlika program på PD eller till annan billig peng?

Har en suverän ordbehandlare, Signum 1 skapad -86. Den skriver ÅÄÖ och kan göra kerning och en massa andra konster (som bara brukar finnas i DTP-program) direkt från tangentbord. Finns den i modernare (svensk) version till billig peng? Eller finns det andra, *lika mångsidiga och därtill svenskspråkiga*, ordbehandlare att välja bland, till dito peng?

1986 fanns inga bläckstråle- eller bubblejetprintrar så jag saknar naturligtvis drivrutiner för sådana i mitt Signum. Jag börjar växa ur min 9-nålars printer så jag undrar slutligen om det finns moderna printerprogram som kan läggas in i mitt Signum? Till ovan nämnda peng naturligtvis.

Jag har fjolårets version av Cubase (till dyr peng) installerad på min hårddisk. Där finns en massa printerprogram men jag har inte lyckats få Signum att acceptera något av dem. Går det?

Som väl alla begriper vid det här laget har mina pengar investerats i Cubase med kringutrustning (hemstudio) varför bara nålstålar finns kvar för ordbehandlingsdepartementet.

Därför är jag i desperat behov av konkreta råd så att ordbehandlandet uppdateras till åtminstone jetstråleskrivarnas tidevarv. Skulle det som bieffekt gå att lägga ordbehandlaren på HD och därtill gå att skriva ut utan att först gå ur programmet (för att ladda in ett utskriftsprogram och sen dokumentet i detta) borde min känsla av att befinna mig i Jurassic Park dämpas något.

Lars Engström (medlem 1066, Storskiftesv. 34, 145 60 Norsborg)

PS. Vet nån vem Maxon är? Han fanns på Tetris-listan när jag fick programmet.

Hej Lars! Det finns ingen diskmonitor som kan lösa krypteringen i din Tetris. Antagligen är det dock inte fråga om någon mer komplicerad form av kryptering så vad du kan göra är att skriva in en del olika värden i topplistan och sedan ladda in den i en vanlig texteditor och försöka hitta ett system i själva krypteringen. När du tror att du kanske har löst krypteringen är det bara att skriva in lite nya värden i topplistan i din texteditor, starta Tetris och se om du hade rätt. Och hålla på på detta sätt tills du har knäckt krypteringen. Maxon som står i listan är programtillverkaren. Det är ett tyskt företag som bl.a. har gjort den utmärkta databasen Twist.

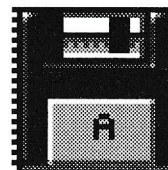
Angående Signum skall visst version 2 finnas på svenska. Huruvida den går att få tag på är en annan fråga. Jag tror mig ha sett att Signum är uppe i version 4. Men att det skulle komma någon ny svensk version är så gott som omöjligt. Sådana här program säljs numera endast i något dussin exemplar i Sverige och vem som helst kan ju förstå att det är rent ideellt översättningsarbete det handlar om i så fall. Ett arbete som dessutom lär ta flera hundra timmar om manual och programfiler etc skall översättas.

Den som vill ha kvalitet när det gäller ordbehandling har idag två program att välja på; Papyrus och That's Write. Papyrus är på gång i svensk version så det kanske är mest intressant. Programmen kostar ungefär lika mycket båda två, sådär 1700 kronor. Jag misstänker att du kommer tycka att det är alldeles för dyrt, men det är det

faktiskt inte alls om man jämför med vad motsvarande program kostar inom PC- och Macvärlden. Och då skall man ändå tänka på att Atari-programmen har en tusen och åter tusenfaldigt mindre användarbas.

Nöjer du dig med lägre kvalitet så ta dig en titt på QED. En suverän texteditor som även klarar av utskrift med vektorfonten.

I de senaste versionerna av Signum bör det rimligtvis finnas printerdrivers för både bläck- och laserskrivare. Och troligtvis borde de även gå att använda i din version. Tala med någon av återförsäljarna på vår lista i tidningen och se om de går att få tag på. Du kan (oftast) inte använda drivrutiner från ett program i ett annat vilket är anledningen till att drivrutinerna från Cubase inte fungerar i Signum.

Ny drive

Jag har bytt drive i min STE. En Sony av ny modell (MFP 520-1). Den fattar inte, när jag byter till en *oskyddad* diskett, att jag har bytt. Och då kan det ju gå illa. Kanske.

I december-numret av Atari World (Questions & Answers) står lösningen på problemet, dock alltför skissartat för att en icke elektronikkunnig ska kunna greppa lödpennan och fixa det hela. Har någon det fullständiga svaret?

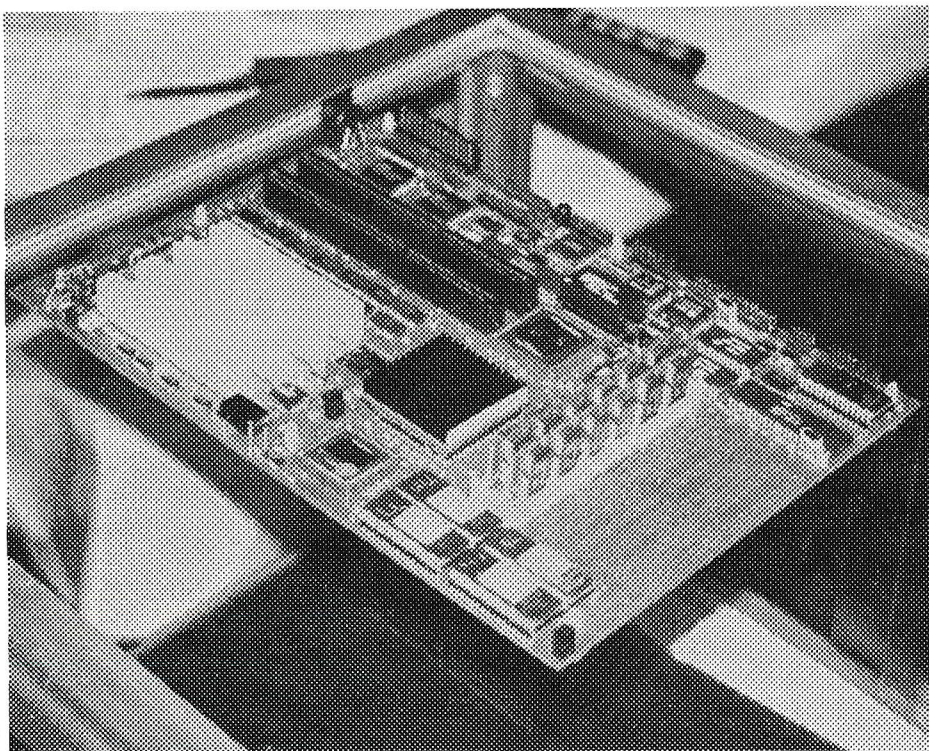
Jan Mårtensson

PS. Klubben och tidningen är superbra! En ypperlig hjälp för oss användare.

Hej Jan och tack för lovorden. Vi har fått hjälp från Claes Holmerup med din fråga och här följer hans svar:

Jag har inte testat själv, men det står att ett seriellt r/c-nät ska användas mellan disk present-switchen och en pinne på kontakten till flatkabeln, om jag inte missminner mig. Det innebär att ett motstånd och en kondensator ska seriekopplas mellan de nämnda punkterna. Troligtvis är inte värdena så väldigt kritiska, men prova med ett motstånd på kanske 10kohm och en kondensator på 100nF eller liknande.

Annars kan man ju alltid trycka på Escape-knappen när man har bytt disk för att framtvinga en "media change".

HADES

En ny TOS-kompatibel dator

Jag har sett ljuset i mörkret. Hårdvarualternativen för Atarianvändare har varit få på senare år. De maskiner som har stått till buds har i och för sig varit trevliga på många sätt, men de har inte varit så snabba eller billiga som man kunde önska. I begynnelsen stod sig Ataridatorerna bra vad det gällde ren råprestanda mot PC och annat skräp, men från början av nittio-talet har de sackat efter. Men nu har de klart sprungit ikapp igen.

Efter grekisk mytologi

Atari Corp tillverkar inte datorer nu, men det finns det andra som gör. Det tyska företagen MV Electronics, Carasys och Medusa systems har tillsammans utvecklat ett nytt alternativ. De har på senare år gjort flera tyngre maskiner som har haft bra prestanda men varit ganska dyra.

Nu har de just släppt en maskin som har möjlighet att komma ner i pris. Den är döpt till HADES efter grekisk mytologi. Den är kompatibel med den gamla TT:n. Den högsta konfigurationen är dock många gånger snabbare.

Om man skall jämföra med någon PC så har den klart mer råkraft än alla 486:or och antagligen de flesta Pentiumar också. Om man till det dessutom lägger att all Atarimjukvara är betydligt sparsammare med att förbruka datorns kraft än motsvarande program på andra plattformar, så inser man att hastighetsökningen är rejäl.

Arkitekturen är uppbyggd kring en Motorola-processor, åtta minnesplatser och sju kortplatser, samt flera av de gamla chipen för kompatibilitet. Processorn kan vara en 68040LC, 68040RC eller 68060RC. CPU:n är socklad och kan enkelt bytas. Jag har sett det göras och det tog ungefär tio minuter. De är visserligen inte helt pinkompatibla men det var tydligen bara lite jumpar att byta. 68060 arbetar nämligen på en lägre spänning. Som mest kör 060 på 64 MHz externt, vilket alltid klockdubblas internt. OBS! Motorola anger alltid yttre frekven-

sen till skillnad från Intel. Om man räknar på deras sätt motsvarar det alltså 128 MHz.

Om man sätter dit en 060, vilket man gör, arbetar datorn med 64 bit interleavedbuss-system. Det är inte riktigt så bra som ett fullt 64 bits system, men det finns nästan inga datorer som implementerar ett sådant. Dagens Pentiumdatorer använder samma system som HADES.

När man gör en minnesaccess används större delen av tiden till adressavkodning. Detta görs i båda SIMM:arna parallellt, sedan skickas databitarna från vardera SIMM:en efter varandra. En burst linjeaccess med dubbla SIMM:ar tar 4-1-1-1-1 cykler. Dvs, en 64 bits access tar bara 1,3 ggr så lång tid som en 32 bits access, istället för dubbelt.

Största minne 1 GB

Minnesplatserna består av åtta st 72 pin SIMM-socklar. Om man vill ha maskinens fulla prestanda med 060:n måste de alltså fyllas med jämna par. Annars tappar den 60 procent av kraften. Sockelplatserna tillåter konfiguration mellan 4 MB och 1 GB. Man kan beställa sin HADES med 1 GB/60 ns direkt från MV Electronics, men då får man antagligen sälja villan för att finansiera det (1 GB är alltså 1024 MB /red).

Kortplatserna är den största förändringen från gammal Atari-arkitektur. Det finns som vanligt en halvhöjds VME-plats. Men nu har man gjort något som kanske chockar en del. Man har satt dit två ISA- och fyra PCI-platser. Både Mac och PC har maskiner med PCI-bussar och det är en hyffsad buss. ISA är väl lite mer tveksamt, men man kan ju inte säga annat än att det finns gott om billiga ISA-busskort.

Datorn har numera inga inbyggda

Snabbfakta HADES

Tillverkad av MV Electronics, Carasys, Medusa systems.

Processor (68040 eller 68060) väljer du själv.

Minne: 72-pin SIMM (upp till 1 GB).

Två ISA och fyra PCI kortplatser.

Maxprestanda: Motorola 68060 på 128 MHz (internt).

EIDE eller SCSI hårddisk.

Konfiguration: moderkort, CPU, 4 MB, grafik-kort/drivrutiner, tangentbord och datorlåda.

Pris (med 68040): 3400 DM.

grafikkretsar utan måste förses med grafikkort. Hittills finns via NVDI drivrutiner för ET4000- och MACH 64-kort, men det räcker ju en ganska bra bit. Om man väljer att köpa drivrutinen löst, är den ganska dyr. Det beror väl antagligen på att det innefattar en NVDI-licens till Behne & Behne.

Man kan koppla in antingen ett standard Atari-tangentbord eller ett PC-tangentbord om man nu skulle föredra ett sådant. Mus-, joystick-, MIDI-, parallell-, modem1- (19200 baud), modem2- (250000 baud) och LAN-portar finns kvar på moderkortet och är bakåt-kompatibla. Det enda som verkar saknas är cartridgeporten och de utökade joysticksportarna.

Calamus SL swischar fram

HADES är inget fantasifoster som "håller på att utvecklas". Jag har sett den visas på TOS-mässan i Hannover (se annan artikel). När det här numret av AM kommer ut, börjar de första exemplaren av HADES levereras. Under demonstrationerna i Tyskland kördes mestadels Calamus SL och Photoline. När de laddade in SL, hann man inte läsa namnen på modulerna (som på en TT kan ta tio till tjugo sekunder). I Photoline laddade de in en stor färgbild med åtta bitplan och "klistrade" den på en krökt yta. Det blinkade till och sedan var det klart. Photoline är shareware, om du har en Falcon med FPU kan du ta hem programmet från en BBS och jämföra.

De första datorerna kommer att säljas med moderkort, CPU, 4 MB, grafikkort (plus drivrutin), låda och tangentbord. I de annonser man kan se i tyska datortidningar, säljs HADES i den konfigurationen med 040-processor för 3400 DM, men på mässan kunde man beställa den direkt med 060-processor. Till hösten kommer det dock att bli möjligt att köpa endast moderkort och CPU (060) för 2500 DM. Falcon 030 kostade mer när den kom.

Undertecknad skall definitivt ha en HADES060. ■

JAN ANDERS JANSON

Nya regler för elektromagnetisk utrustning

Från och med januari i år finns nya regler för elektromagnetisk strålning från elektriska apparater, däribland datorer. Nya produkter måste testas och godkännas för att få säljas på marknaden. Men vem har råd att betala för en test av nya Atari/TOS-kompatibler och tillbehör?

Allt fler produkter sänder ut någon form av elektromagnetisk strålning. Det är för att begränsa att de stör eller störs av andra apparater som EU har utfärdat direktivet att EMC-testa nya produkter. Eller som man säger från Elsäkerhetsverket: "Till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa samt kommunikationer och näringsverksamhet har Sverige infört en särskild EMC-lagstiftning" (EMC=Electro Magnetical Compatibility). En apparat måste alltså tåla att bli störd samtidigt som den inte får störa andra. Det är kombinationen av båda faktorerna som utgör måttet på kompatibiliteten.

– Lagen innebär att tillverkare av produkter måste testa dem och få dem CE-märkta, förklarar Fredrik Hjalmarsson på Elsäkerhetsverket i Stockholm.

Produkter som finns i lager hos återförsäljare eller som hamnar på begagnatmarknaden innefattas ej. Det gäller bara nya produkter.

För stora tillverkare som IBM, Apple, Compaq osv. blir det säkert inga problem. Men hur ska små tillverkare klara sig?

– Alla drabbas ju ekonomiskt, men visst stämmer det att mindre företag kan få det svårare, medger Hjalmarsson. Det är självklart en stor nackdel.

Ett EMC-test kostar runt 20 000 kronor och kommer Elsäkerhetsverket på

någon med produkter på marknaden utan CE-märkning kan det straffa sig med böter och fängelse i upp till ett år.

C-LAB CE-märker Mark X

C-LAB i Tyskland är ett företag som har påverkats av de nya reglerna, när de tillverkat sin nya Falcon-klon Mark X.

– Vi var tvungna att anpassa en del saker på grund av de nya reglerna, bland annat på grund av vår solida kåpa runt datorn, säger Burkhard Bürgerhoff på C-LAB.

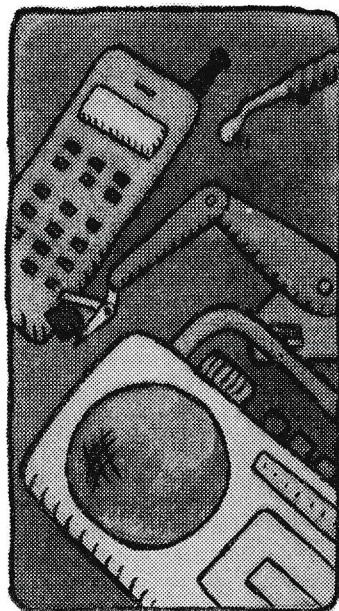
Ett test i Tyskland kostar ungefär 3000 DM. Bürgerhoff berättar att det inte är så svårt att tillämpa reglerna. Med dagens teknik kan man ganska lätt eliminera störningar.

– Tack vare att vi gjorde EMC-tester samtidigt som vi utvecklade maskinen

blev det inte så komplicerat. Det var nog ganska bra att det blev så. Vad reglerna betyder för Atari i framtiden är svårt att säga, vissa påstår att det kommer att förstöra mycket. Jag sitter med ett papper framför mig, det som Bengt Adolfsson skickade när ämnet var hett. Det är ett utdrag ur Svenska QL-föreningens tidning, där man skriver om att vissa tillverkare av kort och annat till QL kommer att sluta tillverka eftersom priserna är för höga. Riskerna om man inte får CE-

märket är också oroande. ■

ROLF JOHANSSON

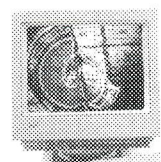
COPSON DATA

visar
ZERO-X

ACC
A T A R I
COMPETENCE
C E N T E R
Scandinavia

DAGGSKIMMER

presenterar **BOK 3** helt nyskrivet!
snabbt bokföringsprogram för ATARI, med
kraftfulla import och rapportfunktioner.

G-LAB
DIGITAL MEDIA

DATORER

	SEK
FALCON Mk 1 4/0	7395:-
FALCON Mk 1 4/420	9345:-
FALCON Mk 1 14/0	12495:-
FALCON Mk 1 14/420	14395:-
FALCON Mk II 4/810 SCSI	12195:-
FALCON Mk II 14/810	16795:-
FALCON Mk II 4/350 Cubase	12995:-
FALCON Mk II 4/530 Cubase	13795:-
FALCON Mk X 4/0	8495:-
FALCON Mk X 4/500	10695:-
Uppgrad. FALCON Mk-> Mk X	3495:-
FPC Tower Mk I 4/540	10795:-
FPC Tower Mk I 14/540	15995:-

MEDUSA T40 System IDE	32995:-
MEDUSA T40 System SCSI	35895:-
MEDUSA T60 120 MIPS!	+5995:-
MEDUSA T40 Moderkort 0/0	16700:-
ST I/O-kort (Medusa)	5895:-
HADES 040 4/850 IDE	18495:-
HADES 060 120 MIPS!	+4500:-
HADES Moderkort u. proc.	11750:-
MC68040RC33	2725:-
MC68060RC50	5495:-

BYGG EN TOWER

	SEK
FALCON BIG TOWER	1995:-
MONT. KIT 2.5"-3.5" IDE	242:-
JAM FAST CART ROM-portförl.	460:-
SCSI-PORT TOWER	560:-
MEGA ST TANGENTBORD	595:-

MINNE & ACCAR

	SEK
AFTERBURNER 68040LC	4500:-
HAWK 030 48MHz	6495:-
FX EXTENDER 3-in-1	1995:-
FX EXTENDER 10Mb	3745:-
PAK68/3 33MHz TOS 2.06 erf.	3435:-
PAK68/3 33MHz TOS 3.06 erf.	3795:-
FRAK FASTRAM-KORT PAK	1095:-
MULTIBOARD 0 Mb ej STe	1554:-
RAMEXPANSION ST 0 Mb	495:-
RAMEXPANSION ST 2 Mb	925:-
RAMEXPANSION ST 4 Mb	1525:-
FALCON 2000 0 Mb	695:-
FALCON FASTRAM KORT	1500:-
TT FASTRAMKORT 8 Mb	3825:-
TT FASTRAMKORT 32 Mb	10869:-

GoldStar
SONY
EIZO

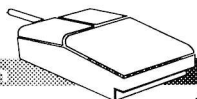
MONITOR

	SEK
14" SVGA MTS	2421:-
14" DATIC TrueColour	4795:-
15" GOLDSTAR 1024x768	3495:-
15" SONY 1280x1024	4295:-
17" GOLDSTAR 1280x1024	5695:-
17" SONY 1280x1024	8495:-
17" MAG TRIN 1280x1024	8795:-
20" GOLDSTAR 1280x1024	8995:-
21" EIZO 6600 M 1664x1200	12595:-
NOVA MEGA	2641:-
PANTHER ADAPTER ST	1095:-
PANTHER I ET4000 W32	2695:-
PANTHER II MACH 64 1 Mb	3395:-
NOVA FALCON/VME PLUS II	3275:-
SUPERNOVA FALCON	5495:-
SUPERNOVA + 4 Mb VRAM	9785:-
SCREENBLASTER III	825:-
SCREENBLASTER III INSIDE	495:-
ADAPTER VGA/ST-FALCON	195:-

VIDEO

	SEK
VIDEOFUNNEL	5495:-
VIDEOMASTER ST RGB	1395:-
VIDEOMASTER FALCON RGB	1795:-
EXPOSÉ DIGITIZER	3495:-
EXPOSÉ/APEX MEDIA	4395:-
DA'S FALCON VIDEO SYSTEM	6995:-
FALCON GENLOCK	6252:-
OVERLAY II 3 in 1	1625:-

MÖSS m.m.

	SEK
ACC MOUSE	150:-
"RÄTTUS NEANDERTHALUS"	100:-
MUSMATT MED MOTIV	75:-
TABBY GRAFIKTABETT	695:-

EMULATOR

	SEK
FALCON SPEED	1859:-
MAGIC MAC PRO/EASE 4	1645:-
MAGIC MAC/EASE/NVDI	2245:-
MAG. MAC/EASE/PWRPRINT	3295:-
GEMULATOR 95 u. TOS 2.06	1975:-
JANUS ST-KORT u. TOS/RAM	2932:-
HAWK 486 DX 33 EMULATOR	3295:-
AT KEY PC-Interface	645:-
ALPS PC TANGENTBORD	622:-

Quantum

CONNER

HÄRDISK

	SEK
IDE 2.5" CONNER 85	1200:-
IDE 2.5" CONNER 420	2180:-
Inst. kit IDE HD/Falcon	225:-
IDE 3.5" CONNER 540	1744:-
IDE 3.5" CONNER 850	1996:-
IDE 3.5" CONNER 1275	2270:-
SCSI 3.5" QUANTUM 540	1950:-
SCSI 3.5" CONNER 1080	2650:-
SCSI 3.5" CONNER 2100	4995:-
SCSI 3.5" CONNER 4.2	9895:-
SYQUEST EZ 135 Mb ext.	2295:-
IOMEGA ZIP 100 Mb ext.	2395:-
IOMEGA JAZ 1 Gb int.	5495:-

MICRO ST SCSI-adapter	895:-
ICD LINK 2P SCSI-adapter	1095:-
ICD PRO UTILITIES 6.5	690:-
HD DRIVER 5.x	350:-
DIAMOND BACK 3	525:-
DIAMOND EDGE 2	525:-
KOBOLD 3	545:-

Specialpris! När du köper HD av oss får du köpa vårt Linkpaket ICD Link + ext. kabinett för endast 1595:-

PRINTER

	SEK
HP DESKJET 340 färg	2750:-
HP DESKJET 600	2595:-
PRINTIVA 1200/600	5995:-
HP LASERJET 5L 600dpi	5098:-
EPSON EPL-5500	5495:-
EPSON STYLUS 820	2895:-
STYLUS COLOUR IIs	3368:-
STYLUS COLOUR II	4995:-
STYLUS COLOUR II Pro	6995:-
STYLUS COLOUR II Pro XL	16495:-
SLM 804 TONER	595:-
SLM 804 TRUMMA	2695:-

Drivrutiner för dina behov medföljer alla skrivare!

KOMMUNIKATION

	SEK
TELIX 14.4 V.32 bis faxmodem	1399:-
TELIX 14.4 VOICE faxmodem	1699:-
TELIX 28.8 V.34 faxmodem	2499:-
LASAT 28.8 V.34 faxmodem	2895:-
28.8 V.34 m. INTERNET (PPP)	875:-

Fax och terminalprogram (ShareWare) medföljer alla våra modem!

Alla priser i **fet stil** är mässpriser som gäller från och med denna tidnings utgivning till och med 16 Juni!

COPSON DATA

Hovetorpssg. 66
582 64 LINKÖPING
Tel/Fax 013-16 41 04

Passa på att handla till mässpriser redan IDAG!

Vi ses på Nordic Atari Show 1996!

DAGGSKIMMER

Norregatan 13
211 27 MALMÖ
Tel. 040-97 00 57

DISK 1

visar JAGUAR och nya SPEL

JAGUAR	SEK
JAGUAR Basenhet	1299:-
JAGUAR CD-ROM	1745:-
JAGUAR CATBOX	695:-
NÄTVERKSKABEL	119:-
LINK-KABEL	349:-
SCARTKABEL	199:-
S-VHS KABEL	229:-
COMPOSIT-KABEL	229:-
MEMORY TRACK	349:-
JAGUAR CONTROLLER	299:-
JAGUAR PRO CONTROLLER	379:-
ARKADKONTROLLENHET	1495:-
JAGUAR TRANSPORTVASKA	499:-
BUBSY THE BOBCAT	249:-
CHECKERED FLAG	249:-
CRESCENT GALAXY	249:-
DINO DUDES	249:-
FLIP OUT	299:-
RAIDEN	249:-
DRAGON: BRUCE LEE STORY	249:-
IRON SOLDIER	249:-
KASUMI NINJA	249:-
WOLFENSTEIN 3D	299:-
ZOOL 2	249:-
CLUB DRIVE	249:-
DOUBLE DRAGON	599:-
CANNON FODDER	399:-
HOVER STRIKE	399:-
PINBALL FANTASIES	399:-
SUPER BURNOUT	599:-
TEMPEST 2000	399:-
VAL D'ISERE SKIING	299:-
ALIEN VS. PREDATOR	499:-
BRUTAL SPORTS FOOTBALL	499:-
DOOM	499:-
SYNDICATE	499:-
THEME PARK	499:-
ULTRA VORTEK	499:-
PITFALL: THE MAYAN ADV.	499:-
WHITE MEN CANT JUMP	399:-
FLASH BACK	599:-
RUINER-PINBALL	499:-
ZOOP	499:-
MISSILE COMMAND 3D	599:-
I-WAR	599:-
FEVER PITCH SOCCER	599:-
SUPER CROSS 3D	599:-
ATARI KARTS	599:-
ATT. OF THE MUT. PENGUINS	599:-
DEFENDER 2000	599:-
BRETT HULL HOCKEY	599:-
BALDIES	599:-
BRAINDEAD 13	599:-
FIGHT FOR LIFE	599:-
HIGHLANDER	599:-
HOVERSTRIKE CD	599:-
BATTLEMORPH	599:-
DRAGONS LAIR (NTSC)	599:-
MYST	599:-
SPACE ACE	599:-
NBA JAM: TE	679:-
POWER DRIVE RALLY	679:-
PRIMAL RAGE	679:-
SENSIBLE SOCCER	679:-
TROY AIKMAN NFL	679:-
RAYMAN	679:-
DEMOLITION MAN	699:-
CREATURE SHOCK	699:-
WAYNE GRETSKY HOCKEY	699:-

MUSIK	SEK
CUBASE AUDIO 8-16 spår	3995:-
DAME STUDIO	1795:-
DAME COMPLETE	4895:-
FALCON PSI INTERFACE	2995:-
JAM-2 KANALS D/A-OMV.	1980:-
JAM-8 KANALS D/A-OMV.	3490:-
JAM AUDIO SAMPLE CLOCK	385:-
JAM FAST CART cartr. förl.	460:-
SHARP SCORE PRO	3850:-
SHARP SCORE ED	2695:-
SHARP SCORE LITE	1295:-
ZERO-X	1600:-

GRAFIK & DTP	SEK
APEX MEDIA INTRO	525:-
APEX MEDIA	925:-
ARABESQUE 2	1295:-
CALAMUS SL	2695:-
DA's DTP BW	3995:-
DA's DTP CD	5861:-
DA's PICTURE	1895:-
DA's VECTOR PRO	2895:-
IMAGECOPY 4	495:-
NEON 3D	4495:-
NOVA CRANACH STUDIO	1095:-
NOVA CRANACH PREVISION	2195:-
NOVA PHOTO LINE	1475:-
OUTLINE ART 3	1095:-
POSITIVE IMAGE	685:-

Ring för lista över Calamus-moduler!

DATORSPEL	SEK
EVOLUTION DINO DUDES/RGB	295:-
ISHAR 1 FALCON	195:-
ISHAR 2	195:-
ISHAR 3	195:-
ISHAR TRILOGY FALCON	475:-
LLAMAZAP	325:-
BLACKBOX OBSESS/SUBST	295:-
PINBALL DREAMS	295:-
ROBINSONS REQUIM	375:-
SHEER AGONY	345:-
STEEL TALON	275:-
STONEAGE	195:-
STARDUST	150:-
TOWERS II	265:-
TRANSARCTICA	295:-

PROGRAMMERING	SEK
HI SOFT BASIC 2.1	475:-
LATTICE C 5.6	795:-
DEVPAC 3.10	475:-
ATARI A-Z "KÖP DENNA!!!"	275:-
ATARI COMPENDIUM	395:-
DSP 56000 PROGR. REF.	225:-
MODERN ATARI SYST.SOFTW.	325:-

SYSTEM	SEK
GENEVA/NEODESK 4	1240:-
GENEVA release 004	650:-
NEODESK 4 release 005	650:-
NEOCLI 2.2	290:-
NVDI 4.x	695:-
EASE 4	475:-
MAGIC 4	795:-
MAGIC 4/HD DRIVER 5.x	1095:-
MAGIC 4/EASE 4	1175:-
MAGIC 4/KOBOLD 3	1175:-
N.AES MULTITASKINGSYSTEM 545:-	
TOS 1.04 BUGGFIXAT	300:-
TOS 2.06 BUGGFIXAT	400:-
TOS 2.06 WINX	450:-
TOS 4.04 FALCON	550:-
X-BOOT 3	350:-

OFFICE	SEK
ATARI WORKS	895:-
PAPYRUS GOLD 4S	1495:-
ST FAKTURERING	1995:-
TEXEL SPREADSHEET	725:-
TWIST 3 DATABAS	1295:-
THOUGHT 2 IDÉPROCESSOR	960:-

CD-ROM	SEK
SONY SCSI x4 684/190	1995:-
HITACHI IDE x4	795:-
GOLDSTAR IDE x8	1595:-
EXTEND DOS PRO	485:-
ALL THINGS FALCON CD	225:-
ALPHA CD	225:-
ATARI COMPENDIUM CD	395:-
COMPO POWER CD	225:-
DELTA CD	295:-
EL. SPINSTER CLIPART CD	225:-
GAMMA CD	225:-
GEMINI PD/SW CD	295:-
CRAWLY CRYPT ARCHIVE	450:-
LINUX 68k CD	495:-
PUBLISHER'S SOURCE	250:-
SKYLINE DELUXE PD/SW	250:-
TRANSMISSION FALCON	250:-
WORLD OF FONTS & ICONS	150:-
WORLD OF COLOR CLIPART	150:-
WORLD OF CLIPART	150:-
WORLD OF GIF	150:-
COLLECTION OF GIF's	150:-
WORLD OF PHOTO	150:-
WORLD OF SOUND	150:-
WORLD OF MPEG	150:-
WORLD OF ANIMALS	150:-

Alla priser i **fet stil** är mässpriser som gäller från och med denna tidnings utgivning till och med 16 Juni!

Snabbare och bättre multi- tasking med

Magic 4

Multitasking är ett begrepp som ofta nämns i denna tidning. Enkelt uttryckt betyder det att en dator kan köra flera program samtidigt. TOS:et, operativsystemet i ST-datorerna och framåt, inkluderar en viss form av multitasking. Man kan bara köra ett vanligt program åt gången men man kan också ha accessories inladdade på samma gång.

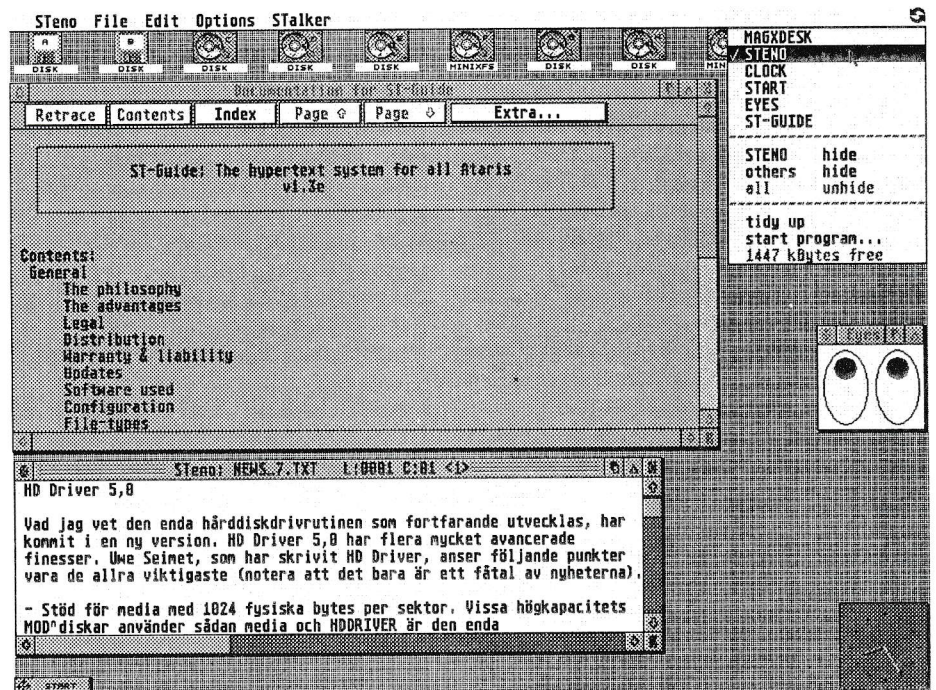
Om du undrar över om du själv skulle ha någon nytta av multitasking behöver du bara ställa dig själv frågan "Har jag någon gång accessories inladdade?". Är svaret ja är multitasking och Magic något för dig.

Magic inför en ny form av multitasking för Atari-datorer. Äldre operativsystem på andra datorer, liksom till viss del TOS:et, har en form av multitasking som kallas för kooperativ multitasking. Man kan "köra" flera program på en gång men det är bara det aktiva programmet, det man ser på skärmen, som är igång. De andra programmen ligger i bakgrunden och väntar. Men det är givetvis enklare att byta mellan de inladdade programmen med en knapptryckning eller ett musklick mot att tvingas gå ur ett program för att ladda in ett annat program varje gång man vill byta.

Den multitasking som Magic erbjuder är dock mycket mer avancerad än så. Den kallas för preemptive multitasking och innebär att alla inladdade program är igång samtidigt, inte bara det program som är "aktivt" för tillfället och som du ser på skärmen. Denna metod gör att man kan låta ett (eller till och med flera) program utföra något i bakgrunden medan man själv jobbar med ett annat program.

Arbetsätt

Som med alla nyheter kan man ställa sig frågan "Behöver verkligen jag detta?". Om jag får svara åt dig blir svaret

Här är sex program igång samtidigt. En hög skärmupplösning är en stor fördel i sådana här fall. Den oskyldiga rektangeln längst ner i vänstra hörnet är programmet Start Me Up.

"Ja, definitivt!". Men som med de flesta förbättringar är det inte alltid till en början så uppenbart vad man skall ha Magic till. Det beror på att man lägger sig till med vissa vanor när man jobbar mycket med en dator och ett visst operativsystem (eller för den delen, ett program). Dessa vanor är ju helt beroende av vad man har till sitt förfogande. Har man inte haft tillgång till multitasking (förutom i form av accessories) har man givetvis utvecklat datorvanor som inte är beroende av detta.

Så var det även för mig. Till en bör-

jan kändes det lite ovant att inte behöva gå ur ett program för att kunna starta ett annat. Det kändes också lite osäkert och farligt att låta ett program i bakgrunden skriva till hårddisken samtidigt som även det program som jag själv jobbade med skrev till hårddisken. Tänk om programmen skrev fel och blandade ihop varandras filer! Nu innehåller givetvis Magic, liksom alla multitaskande operativsystem, rutiner som skyddar mot sådant.

Det är bara ens egen fantasi som sätter gränserna för vad man kan göra

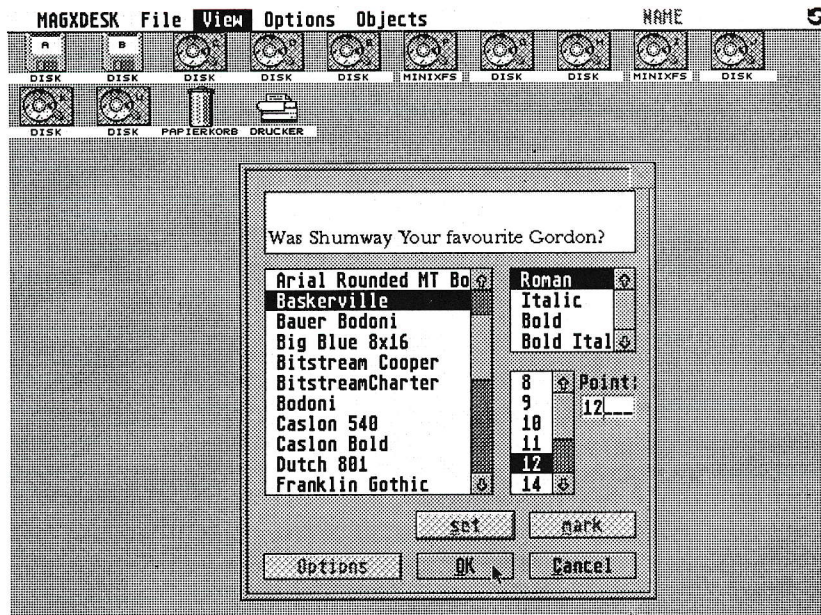
med multitasking. Fördelarna med multitasking är ofantliga och det är detta som Amiga-ägare, som alltid har haft tillgång till multitasking, har framhållit som en av de stora fördelarna hos sin dator jämfört med Atari-datorerna. Först nu börjar jag egentligen förstå vad de menade och hur rätt de hade.

Hastighet

Det brukar ofta finnas ett pris för multitasking, programmen går mycket långsammare. På exempelvis PC har man "löst" detta problem genom att se till att folk tvingas använda oerhört kraftfulla processorer och groteskt mycket minne. Programmerarna av MagiC har gått en helt annan väg. De har optimerat sitt operativsystem in i minsta detalj. Faktum är att de flesta program går märkbart snabbare under MagiC, ofta även när man har flera program igång samtidigt! Så även den som aldrig skulle kunna tänka sig att köra mer än ett program åt gången har här ändå en mycket stor anledning att skaffa sig MagiC. Man får en märkbart snabbare dator utan att köpa någon ny hårdvara.

När man skaffar ett nytt operativsystem måste man ha en sak klar för sig, alla ens program kommer troligtvis inte att fungera. Det är ju i och för sig ganska självklart. MagiC är ju ingen kopia av TOSet utan innehåller en hel del nya rutiner. Tanken är dock att alla välskrivna Atari-program skall fungera under MagiC, och så är det också. De stora problemkällorna är (som vanligt) Cubase och Logic. Dessa två program bryter mot de flesta av de programringsregler som Atari har ställt upp (kanske något överdrivet uttryckt).

Det finns kanske en liten (våldigt liten) möjlighet att Steinberg gör Cubase MagiC-kompatibelt och ingen möjlighet alls att Emagic skulle göra samma sak

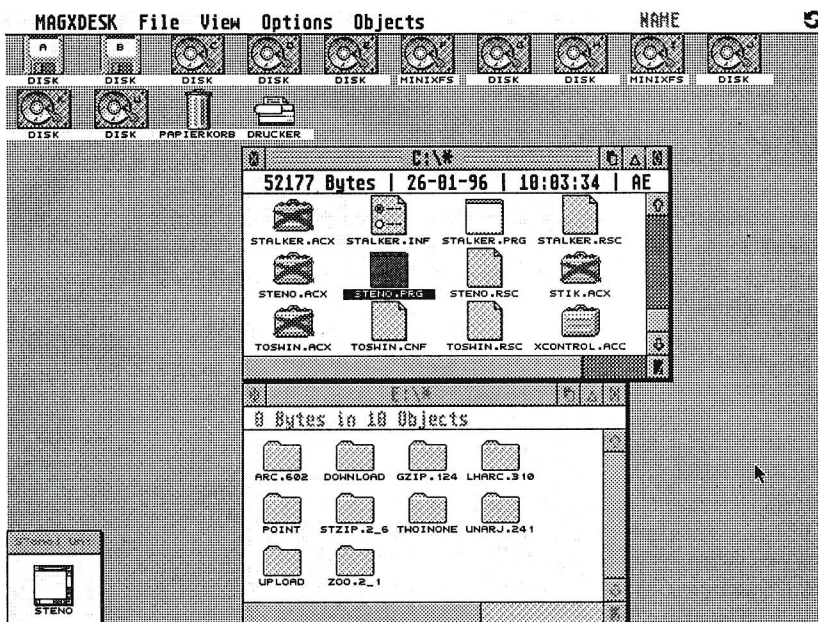

Fontväljaren i Magxdesk. Man slipper gå in i sin ordbehandlare för att titta på fonter.

med Logic. Tills vidare får alltså vi musiker köra vår favoritsequencer under det vanliga TOSet som man givetvis fortfarande har tillgång till och kan använda fastän man har installerat MagiC.

Är du osäker på om just ditt eller dina favoritprogram fungerar under MagiC är det bara att fråga innan du skaffar detta operativsystem. Man skulle också kunna tänka sig att vi i SAK, om intresse finns, ställer samman en lista över vilka program som fungerar felfritt, delvis och inte alls under MagiC. Man kan nog dock vänta sig att de flesta seriösa programtillverkare så småningom kommer att göra sina program MagiC-kompatibla.

Fönster har ett elegant utseende under MagiC. Observera de två nya symbolerna vid fullskärmssymbolen. Nederst till vänster är programmet Steno ikonifierat.

Inget nytt program

Som väl framgår av versionsnumret är MagiC inget nytt program. För mig var det dock en ny upplevelse när jag köpte och installerade det i februari. Det beror på att version fyra är den första versionen av MagiC som fungerar på Falcon.

Den som undrar över om det är värt pengarna att uppgradera från version tre till fyra kan alltså inte få någon hjälp av mig. Rent generellt brukar det dock vara så att det alltid lönar sig att uppgradera. Dessutom är det genom att uppgradera som man visar

sin uppskattning av ett bra program och uppmuntrar programmerarna att fortsätta utveckla det.

Nävel, efter denna tämligen långa inledning är det kanske dags att titta på några praktiska detaljer som systemkrav, installation, med mera.

Installation

MagiC är mycket lättinstallerat. Allting sköts automatiskt av installationsprogrammet och de få saker man behöver tänka på tas upp i manualen. MagiC fungerar som sagt på alla Atari-datorer. Det är inget minneshungrigt operativsystem och fungerar även med bara 1/2 megabyte minne. Men vill man ha största möjliga utbyte av sitt nya opera-

tivsystem är det givetvis en fördel med lite mer minne. Manualen nämner två megabyte som en bra arbetsmiljö.

Hårddisk är heller inget krav men rekommenderas givetvis starkt. På grund av ett förbiseende går MagiC inte att installera till (DD-)diskett. Jag testade med en sådan men utrymmet på disketten räckte inte till. Däremot går det att köra MagiC från enbart diskett för alla filer som installationsprogrammet skriver behövs inte. Det rätta

sättet att göra för de som inte har hårdisk är att skapa en RAM-disk och installera MagiC på denna och sedan kopiera över filerna till diskett.

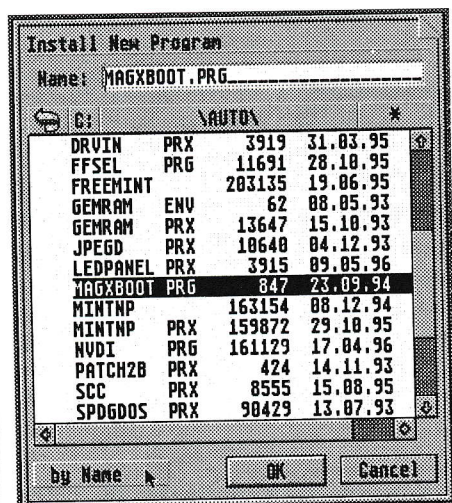
NVDI (den berömda "grafikacceleratorn" som jag hoppas alla använder) rekommenderas också ihop med MagiC. Man har alltså, av troligtvis både ekonomiska och praktiska skäl, valt att inte baka in NVDI i MagiC (båda programmen är skrivna av samma programmeringsfirma).

Magxdesk

När man väl har bootat med MagiC första gången ser man med en gång en påtaglig skillnad mot förr – man har fått en ny desktop. Denna kallas för Magxdesk och är vida bättre än någon av Ataris desktopar för TOSet. Vill man vara orättvis skall man jämföra Magxdesk med någon av de fristående desktopar som finns att anskaffa. Dessa är givetvis bättre och har fler finesser än Magxdesk – och går dessutom utmärkt att använda under MagiC om man inte vill nöja sig med Magxdesk.

Nåväl, tillbaka till Magxdesk. Den är givetvis anpassad för att fungera så bra som möjligt vid multitasking. Detta innebär till en början att den är minnessnål. När man startar ett program under MagiC laddas inte desktopen ur som man är van vid. Desktopen finns fortfarande där och man kan använda alla dess funktioner. Av detta skäl är det bra om desktopen upptar ganska lite minne vilket alltså Magxdesk gör.

Desktopfönstren i Magxdesk har en del nya och trevliga finesser. Den nedre rullningslistan har fått en helt ny funktion. Den visar grafiskt hur mycket använt respektive ledigt utrymme det finns på den aktuella diskenheten. För övrigt har alla fönster under MagiC ett nytt och lite elegantare utseende (se bild).

I övre högra hörnet av fönstret ser man också två nya symboler. Förutom fullskärmsknappen längst till höger ser man en symbol med en vit fyrkant delvis lagd över en svart fyrkant. Klickar man där hamnar fönstret längst bak och bakom alla andra öppna fönster. Praktiskt när man vill byta mellan olika program- eller desktopfönster. Triangeln gör att fönstret ikonifieras, dvs hamnar som en ikon på desktopen. Denna funktion är väldigt bekväm när man tillfälligtvis vill dölja ett fönster eller gå ur ett program utan att avsluta det.

Mer om desktopen

Magxdesk klarar givetvis galant av de vanliga uppgifterna som man förväntar sig av en desktop. Man kan kopiera, flytta och radera filer och formatera disketter. Som i de senare TOS-versionerna kan man flytta ut ikoner på desktopen för att de skall bli lättare att komma åt. Inbyggd i Magxdesk finns också en fontvisare/väljare. Här kan man titta på sina fonter och välja vilken som skall användas på desktopen.

Magxdesk gör det lätt för en att hitta en fil på en välfylld disk eller partition. Öppnar man disken kan man sedan från tangentbordet skriva in namnet på filen man söker. Ett exempel; antag att vi letar efter filen STALKER.PRQ.

Så fort du har skrivit in det första S:et markeras alla filer och mappar som börjar på S och fönstret scrollas så att dessa objekt blir synliga. Efter att ha skrivit några bokstäver till är antagligen bara den fil du söker markerad. Då är det bara att trycka Return och programmet startas.

Det finns i Magxdesk givetvis snabbtangenten för de vanligaste funktionerna. En annan egentligen oömbärlig funktion är att man kan bestämma hur mycket minne ett program maximalt får lägga beslag på. Vissa äldre program (som 1stWord+) roffar nämligen åt sig allt ledigt minne när de startas vilket

MagiCs egen filväljare. Har många finesser trots att den är minnessnål.

inte är så bra i en multitaskande miljö. Magxdesk låter en själv bestämma hur mycket minne ett program maximalt får lägga beslag på. Detta var bara några av alla de finesser som finns hos denna inbyggda desktop. Själv använder jag oftast Ease när minnet räcker till och i andra fall Magxdesk.

Att växla mellan program

MagiC erbjuder flera metoder för att växla mellan de olika för tillfället aktiva programmen. Detta kan till att börja med göras genom att man håller ner Control och Alternate. Sedan kan man med Tab-tangenten gå igenom de aktiva programmen. Något som hos Windowsanvändare antagligen orsakar ett igenkännande leende.

Klickar man uppe på någon "oanvänd" del av menyraden hoppar en meny fram. Här kan man med hjälp av musen skifta mellan programmen. Det går också att "gömma" ett eller flera program, de försvinner helt enkelt från skärmen tills man aktiverar dem igen. Man ser i denna "popup"-meny bland annat också hur mycket ledigt minne man har kvar. Bra att veta innan man startar nästa program.

VT52

En del program (så kallade TOS-program) är inte gjorda för att köras under GEM, dvs i den vanliga grafiska miljön. Ett

sådant program har du antagligen sett flera gånger utan att tänka på det. Det startas om du klickar på en fil från desktopen som inte är en programfil. Då blir skärmen vit och du ser bara text på skärmen. Det går inte att använda musen och du kan inte scrolla texten upp eller ner. Vad som har hänt är att ett TOS-program (inbyggt i operativsystemet) har startats för visa innehållet i den fil som du dubbelklickade på.

I en multitaskande miljö måste även TOS-program köras i fönster. I MagiC ingår ett program som heter VT52 som åstadkommer just detta. Startar man ett TOS-program startas även VT52 och "fångar upp" TOS-programmet i ett fönster. VT52 fungerar ganska bra i de flesta fall. Men om något går fel för mig under MagiC är det trots allt oftast VT52. Detta skall nu inte tolkas som att man hela tiden får programkrascher under MagiC. Det får man absolut inte. Men än så länge är VT52-programmet inte helt stabilt.

Ny filväljare

MagiC har en egen inbyggd bra filväljare. Återigen är denna mycket bättre än någon av TOS:ets filväljare men sämre än någon av de fristående filväljare som finns att köpa. Jag tänker då främst på Freedom, en suverän filväljare som alla Atarister borde använda. Freedom fungerar utmärkt under MagiC men även MagiCs egen filväljare är som sagt mycket användbar. Den tar dessutom upp lite mindre minne än Freedom vilket ibland kan vara nog så viktigt.

Manualen

Manualen till MagiC är både bra och dålig beroende på ur vilken synvinkel man betraktar den. Den spenderar det mesta utrymmet på att gå igenom Magxdesk vilket den gör grundligt och lättförståeligt. Även VT52 och filväljaren får en del utrymmet. Det medföljer två CPX:er som används för att (delvis) konfigurera MagiC. Dessa förklaras också ganska bra och ingående.

De flesta parametrarna för MagiC ställs in i en fil som heter MAGX.INF. Vid installationen skapas en sådan fil där allt ges ganska förnuftiga förinställningar. Vissa av parametrarna i filen beskrivs också i manualen men på ett väldigt kortfattat sätt. Vad jag menade med att manualen är både bra och dålig får här sin förklaring. Grunderna förklaras utmärkt men mer avancerade användare får inte mycket hjälp av manualen. Själva operativsystemet ges inget djupare utrymme i manualen vilket många personer av "hacker"-typ nog tycker är tråkigt.

Nu skall inte detta avskräcka någon från att inskaffa MagiC. Efter lite experimenterande brukar det mesta lösas sig och den som kör fast har ju alltid SAK eller återförsäljaren att vända sig till.

Tilläggsprogram

Det medföljer en hel del extraprogram i MagiC-paketet. Många av dessa används av Magxdesk och några kan användas för att testa hur bra multitaskingen fungerar. Resten är mer eller mindre fristående program och vad de flesta av dessa gör vet jag inte för det förklaras inte alls i manualen.

Ett program som ges en sida

Du missar väl inte

utrymme i manualen är den så kallade Write Back Demonen. Detta är ett program som har sin upprinnelse i Unix-världen. Det fördröjer helt enkelt skrivning till disk till en tidpunkt då processorn är mindre upptagen och snabbar alltså upp multitaskningen en del. Ett alldeles utmärkt program som man genast bör installera, med andra ord. Det enda man måste tänka på sedan är att inte stänga av datorn förrän all skrivning till disk är gjord.

Program enbart för MagiC

Till sist vill jag i förbigående nämna några program som jag just har installerat och som är skrivna enbart för MagiC. Det

första programmet har den något udda titeln Alice och är det mest oumbärliga av dem. Det placeras i auto-mappen och därefter kan man ikonifiera (så gott som) alla program och fönster under MagiC. Helt suveränt!

Start Me Up! är ett intressant program skrivet av Thomas Much. Det installerar sig som en oansenlig rektangel nere i vänstra hörnet av skärmen. Ett musklick på denna öppnar ett "program-träd" varifrån alla ens program kan startas! Detta borde vara världens minsta desktop och är ett utmärkt alternativ för de som inte vill "skräpa ner" sin desktop med en massa programikoner.

Det mest omfattande programmet, till sist, är WinCom av Sven Kopacz. Detta program ger total kontroll över fönster och snabbtangenter. Det kan jämföras med Winx för TOS men är mycket mycket mer omfattande. Efter ett lite längre användande är det möjligt att det blir en lite utförligare

Kortedala Gymnasium Göteborg

14-16 juni

Läs mer på sid 4-5!

recension av detta program som verkar mycket lovande.

Sammanfattning

MagiC är utvecklat av Andreas Kromke plus Sven och Wilfried Behne. Det kostar i Sverige 825 kronor vilket är att betrakta som sensationellt lite. Windows 95 som riktar sig till en användarbaserad som är ett antal tusen och åter tusen gånger större kostar mer än 2000 kronor. Och ändå undrar jag om inte den sammanlagda utvecklingstiden för MagiC är längre än för Windows 95. Allt i MagiC är optimerat in i minsta smådetalj vilket man knappast kan säga om Win 95 med dess jättelika krav på minne och processorkraft.

MagiC är idag antagligen ett av de allra mest köpvärda programmen för alla Atari-ägare. Det flyttar ens dator från en datormässig stenålder (eller åtminstone järnålder) fram till nutid. Att detta sker med bibehållande av eller ökning av hastigheten plus med kompatibilitet med de flesta (GEM-)program är bedrift av stora mått. ■

ULF HÖGBERG

INTERNET

FTP, Websites och andra saker på Internet är inte alltid lätta att förstå. Vår IT-redaktör Sebasti  n Gustin guidar dig genom nätet och visar vad som finns där f  r Atari.

Tjena alla Atarianer! Tänkte h  r presentera lite Atari-intressanta saker som man kan hitta på Internet.

Trots att 99% av alla datoranvändare förmodligen är dumma nog att inte använda en TOS-baserad dator, så finns det fortfarande ställen där vi, den hundra procenten, kan hitta mycket trevlig information och program till

våra älskade datorer; nämligen på Internet, detta globala nät med miljontals datorer ihopkopplade och med ett tiofaldigt större anv  ndarantal   n Svea rikets befolkning.

FTP-serverar

Vi börjar med ftp-serverar. Dessa   r datorer som fungerar som ett slags stort PD-bibliotek med oftast flera gigabytes

FTP-serverar f  r Atari

<ftp://ftp.cnam.fr/pub/Atari/>

Denna ftp-site ligger i Frankrike och innehåller mycket godis och dom flesta nya franska PD-programmen.

<ftp://src.doc.ic.ac.uk/computing/systems/atari/>

Denna ftp-site ligger i England och innehåller två så kallade "mirrorsites". En från USA, som är en av dom största Atari-ftp:erna som finns men som dock inte uppdateras med nya programvaror så snabbt. Det   r från denna sites program som man har tryckt upp den där CD-ROM:en som jag tyvärr glömt bort namnet på. Den andra "mirrorsiten"   r från en site i Tyskland och kvalit  ten på den är ganska bra.

<http://www.funet.fi/pub/atari/falcon/>

Denna ftp-site ligger i Finland och är egentligen ingen riktig ftp-site utan en Gophermeny. Den fungerar dock nästan på samma sätt som en ftp-site och därför nämner jag den här. Denna site utmärker sig främst genom att den innehåller en mycket bra programmeringsarea.

http://web.cnam.fr/Comp/Atari/Index_Falcon.html

Denna ftp-site   r inte heller en riktig ftp-site utan den   r en WWW-kopia av den franska sitens Falcon-index och   r ett bra alternativ om man inte n  r dess original.

<ftp://micros.hensa.ac.uk/micros/atari>

Denna site ligger i England och har den g  ranterat största samlingen av nya och gamla program och filer till Atari. Nackdelen är dock att den bara tar emot 20 användare som ansluter utifrån utanför England och det g  r den på tiderna 20.00 - 08.00.

<http://ftp.sunet.se/ftp/pub/>

Denna ftp-site ligger i Sverige och innehåller egentligen inga Atari-program men där finns gott om bilder och andra saker, som kan lämpa sig för multi-media och DTP, mm.

mjukvara. För er som vill veta så betydelse för "file transfer protocol" och   r det språk som den här typen av serverar kommunicerar med. H  r på sidan följer hur som helst en lista på dom ftp-serverar som är mest intressanta för oss Atarianer.

Listan är bara en mycket liten del av dom ftp-siter som innehåller Atari-relaterade filer (det finns säkert över 50 stycken världen runt, varav en på Hawaii!), men genom att besöka nån av dessa listade så kommer ni att få tag på det mesta av Atari-relaterade filer som finns på Internet med ett par trevliga undantag, som jag kommer till nu.

Intressanta hemsidor

Det finns en hel del Atari-demogrupper och andra entusiaster som har gjort sin egna hemsidor på WWW och dessa sidor kan innehålla allt från demogruppernas senaste demon till diverse program, mm. H  r på sidan finns också en lista på bra Atari-hemsidor.

För att inte riskera att ta upp hela denna tidning med Internet-länkar, f  r det h  r räcka för denna gång. Det kan nämnas att flera av dessa siter som jag har nämnt har länkar till många andra siter, som jag inte har berättat om h  r och man kan lätt bli sittandes i flera timmar för att utforska denna outtömliga oas av Atari-saker som finns på Internet.

Till sist två adresser till ett par så kallade s  kmaskiner som innehåller stora mängder med Internet-adresser. Testa att använda Atari som sökord. Ni blir inte besvikna! H  r   r URL:erna: <http://lycos.cs.cmu.edu/> eller <http://altavista.digital.com/>

Snabbguide till Internet-fraser

De flesta Internet-fraser som används i Sverige tenderar att innehålla mycket svengelska och slang och det kan därför bli svårt att hänga med i svängarna f  r den ovane. Därför har jag beslutat mig för att försöka hjälpa till med att fylla detta tomrum med en liten lista.

Landsf  rkortningar

Slutligen kan sägas att ändelser som "fr" i <ftp://ftp.cnam.fr/pub/Atari/> och "se" i <http://ftp.sunet.se/ftp/pub/> st  r för det land som servern är lokaliserad till, där "fr" st  r för Frankrike och "se" för Sverige. Fördelen med att veta detta   r att man då vet vilket land som den server som man kommunicerar med finns i och i princip så gäller faktiskt regeln att ju närmare ett land   r till Sverige, desto bättre överföringshastighet.

het får man. Andra ändelser som finns är "gov" som står för government, "edu" som står för education och "com" som står för community. Dom flesta url:er som slutar på "gov" och "edu" är servrar som finns i USA och kan därför vara besvärliga att få en bra överföringshastighet mot, då Internetlinan som ligger under Atlanten inte är så snabb som den borde vara.

Det var allt för denna gång. Jag återkommer i framtiden med mera förklaringar och tips, länkar, mm, samt även tips om hur du som Atari-användare kan koppla upp dig mot Internet hemifrån om du inte har tillgång till Internet på något annat sätt. ■

SEBASTIÉN GUSTIN

Frågor om Internet? Skriv till redaktören på gustin@ce.kth.se eller besök Sebbes hemsida på <http://www.ce.kth.se/fba/ba/people/gustin.htm>

Hemsidor för Atari

<http://www.kual.se/~ae/>

Detta är den svenska Atari-demogruppen Dead Hackers Society's hemsida och den är väldigt bra. Sidan innehåller deras senaste demos, Atari-nyheter och en väldigt bra sida med länkar till andra demogrupper, mm.

<http://www.walusoft.co.uk/fff/home.htm>

Detta är en ny engelsk Atari-tidning som publiceras endast på Internet.

<http://www.toad.net/>

Detta är den amerikanska Atariåterförsäljaren Toad Computers hemsida. Den innehåller div demos på kommersiella program, en mirrorsite av en Atari-ftp-site samt givetvis mycket info om deras produkter, mm. Ett stort plus är att man kan prenumerera på deras Atari-nyheter via e-mail och på så sätt få information om vad som händer på Atari-fronten.

<http://www.mcc.ac.uk/~dlms/atari.html>

En bra Atari-sida i England, som innehåller div info om de flesta Atari-datorer samt även Jaguaren. Innehåller även en hel del bra PD-program. Blir dock inte uppdaterad så ofta, så materialet kan vara ganska gammalt på vissa punkter.

<http://www.redsun.net/redsun/jaguar/>

Detta är en sida för Jaguaren och ligger i USA. Detta är den klart bästa Jaguar-sidan på Internet och innehåller recensioner av Jaguarspel, screenshots, nyheter, speltips och en alldeles speciell interaktiv del där entusiaster kan posta meddelanden till varandra utan att ha tillgång till e-mail. Helt klart en topsite för den som vill veta saker om Jaguaren.

Ordlista

Site, hemsida, websida

är alla ord som refererar till den plats/dator på Internet som tillhandahåller informationen som du får upp på din datorskärm när du besöker just den platsen.

WWW, WWW1, WWW2

betyder World Wide Web och är den del av Internet som växer snabbast och den del som innehåller de flesta hemsidor.

URL

betyder Uniform Resource Locator och brukar mest användas när man vill säga till nån var en site är lokaliserad. T. ex. "URL:en för min hemsida är <http://www...>".

http

betyder Hyper text transfer protocol och är ett av dom överföringsprotokoll som används när datorer ska kommunicera med varandra på Internet.

E-mail/e-post

Enligt svenska akademien har det bestämts att e-mail i Sverige ska heta e-post, fast jag och många andra envisa kommer att fortsätta att säga e-mail. Hur som helst är detta termen för elektronisk post, dvs post som skickas på elektronisk väg via Internet.

Gopher

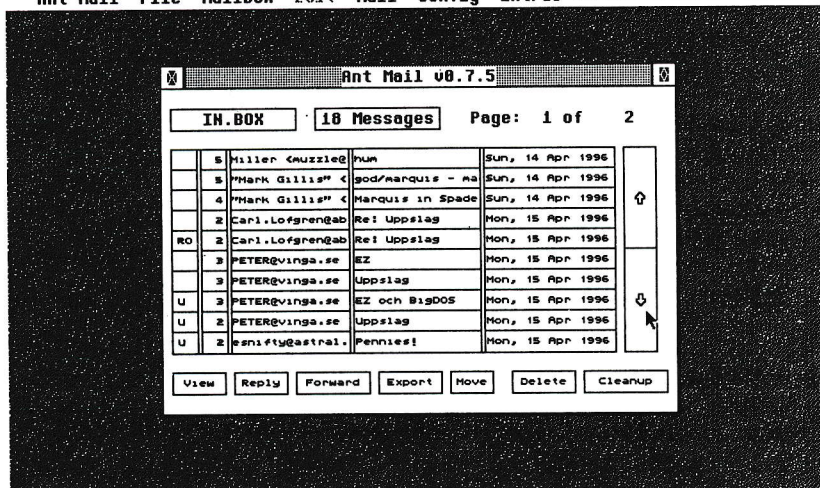
Gopher är ett äldre filöverföringsprotokoll på Internet. Själva ordet gopher är en omskrivning av uttrycket "go for".

Sökmaskin

En sökmaskin är som en stor databas och lagrar en massa information om alla de miljontals sites, ftp:er, mm som finns på Internet.

Server

Slanguttryck för datorserver och är den dator som tillhandahåller Internet-informationen.

Myror i posten

Myrbrev, myrbrev. Hmmm! Jag smakade på namnet en stund och försökte förstå varifrån Dan Ackerman fått namnet. Efter ca fem minuters hjärnskrynklande gav jag upp. Men plötsligt fick jag syn på vad Dan kallar sitt företag. Anthill Industries! Myrbergets Industrier! Som om det hjälpte!!

Vad myror, Atari och e-mail har att göra med varandra vet jag fortfarande inte. Vad jag dock vet är att AntMail är ett förbaskat bra program att sköta sin e-mail med. Det enda kravet är att du har en Internetanslutning som klarar POP3-protokollet och kör SLIP-anslutning, som t.ex. Swipnet (Tele2) där jag själv är ansluten.

Nåväl, vad gör AntMail då? Jo, efter att du har kopplat upp dig till din Internetleverantör med STiK eller GLUES-TiK så kan du direkt kolla hur många e-mail som ligger och väntar på dig utan att behöva hämta dom först. Du får reda på storlek, avsändare, tid och datum på breven. Sen kommer en av AntMails stora fördelar. Du kan själv välja ut vilket eller vilka e-mail du vill ta hem. Du behöver alltså inte ta hem alla utan kan enkelt välja om du vill ta hem ett brev

eller radera det direkt på servern. Detta gör du med kommandot "Check Mail" i AntMail.

När du valt vilka brev du vill ta hem så väljer du bara "Get now" och vips så börjar AntMail hämta hem de brev du har valt ut och därefter raderar den de brev som du valde att radera. De brev som du valde att hämta hem raderas också på servern efter lyckad överföring, men *endast* om du i server-konfigurationen i AntMail har valt att de skall raderas. (Mer om detta senare.)

Att besvara brev

När du hämtat hem dina brev så kan du välja att antingen svara på dom direkt medan du ligger kvar on-line, eller så kan du lugnt logga av med STiK och lägga alla svar i en kö tills du loggar på nästa gång. Så fort du har skrivit eller svarat på ett brev så får du frågan "Vill du skicka det nu

eller lägga brevet i kö?". Ligger du fortfarande kvar on-line så är det ju bara att välja "skicka nu". Då sänds brevet direkt. Ligger du inte on-line så måste du självklart lägga det i kö, och nästa gång du loggar på så använder du bara kommandot "Skicka Brevkö" under brevmenyen.

Som breveditor kan du välja vilken extern texteditor som helst. Själv kör jag med Everest (som kan registreras hos Sven Bornemark Musik). En annan bra sak med AntMail är att hela familjen kan använda samma program. Det är nämligen multianvändarkompatibelt. Alla familjemedlemmar kan ha sin egen personliga brevlåda i AntMail. Det är bara att ställa in olika sökvägar på din lagringsmedia. Detta görs i menyn "Extra".

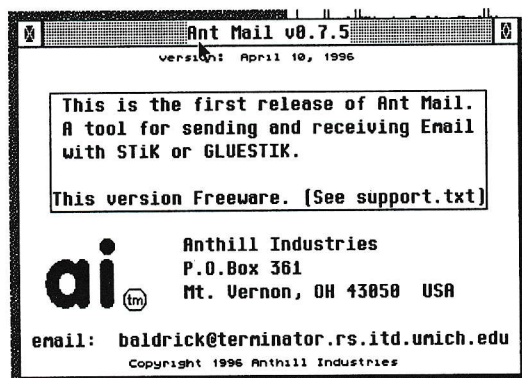
Installation

Jaha tänker ni, detta program är säkert en pina att installera! Svar: Nej, verkligen inte. Det tog mig ca fem minuter att installera. Alla inställningar görs i programmet under menyn "Config".

Först skall du installera dig själv i programmet. Nämligen ditt POP3-användarnamn. OBS! *Inte* ditt logginnamn. Ofta får man ett logginnamn och ett POP3/Mailbox-namn när man öppnar ett konto hos en leverantör. Ofta är namnet en bokstav följt av fyra siffror, t.ex. s-3354. Nåväl, du skriver in ditt användarnamn och lösenord (samma sak här, det skall vara ditt POP3/Mailbox-lösenord). Du kan välja om du måste skriva in ditt lösenord varje gång du startar programmet, eller om det alltid skall finnas kvar i konfigurationen. Det förstnämnda är bra om du har kompisar eller någon farmor som gillar att kladda i dina program.

Väljer du att inte spara lösenordet så kan inte farmor hämta hem dina e-mail av misstag. Bra va! Efter det skall du skriva in din e-mailadress, ditt riktiga namn, välja en mapp där du vill ha dina brev (OBS! denna mapp måste du ha skapat i förväg, ett tips är att kalla den MAILBOX) samt välja en SIG-fil. En SIG är en liten hälsning som läggs sist i alla dina e-mail. Denna fil gör du enklast med en vanlig texteditor.

Efter detta är det dags att installera vilken server du använder. Här installerar du bara namnet på din leverantörs POP- och SMTP-server. Oftast är dessa samma. Som t.ex. på SwipNet:

mailbox.swip.net. Sen skall du välja om du vill att hämtade brev skall raderas eller ligga kvar på servern som jag skrev om ovan.

Inställningar

Nu är det dags för inställningar för själva AntMail. Först får du välja om du

vill ha fullständig information när du kollar vilka brev som ligger och väntar på dig eller om du vill ha lite mindre information. Väljer du fullständig information så får du räkna med att kollen tar ganska lång tid. Men det är också lättare för dig att sortera bort de e-mail du inte vill hämta hem. Efter detta skall du välja sökvägen till den externa texteditorn med en filväljare. Enkelt och bra. Därefter skall du välja om du vill ha långsam eller snabb diskaccess. Välj snabb om du har en ny snabb HD.

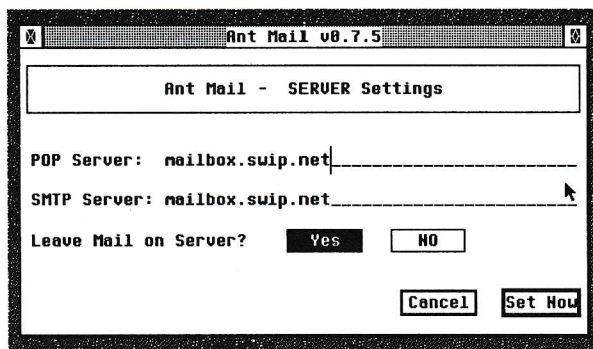
Välj långsam om du kör en gammal HD eller floppy (skräck). Efter detta så sparar du din konfiguration och vips är du färdig att använda AntMail. Skulle någon ha några som helst problem med Ant-

Mail så är det bara att ringa och prata med mig på 046-25 02 65. Jag bits bara ibland om det är tidigt på morgonen. Vill ni ha en svensk version av AntMail så kan ni också ta kontakt med mig. Jag har nämligen översatt nuvarande version till svenska. Dock finns inte den svenska versionen i det arkiv av AntMail som finns att hämta på BBSer eller hos PD-bibliotek. Däremot kommer nästa versionspaket att innehålla även en svensk version eftersom Dan har sagt att han inte tänker släppa nästa version förrän jag har översatt den. AntMail är freeware och finns antingen som löst paket eller inbakad i WWW130-paketet. AntMail fungerar på alla Atari-datorer från TOS 1,0 till 4,04 och är även fullt multitasking-kompatibel.

Detta har jag skrivit samtidigt som jag satte på en gammal hederlig Adam & The Ants-skiva. Så nu får jag hoppas att jag inte har satt myror i huvudet på er. ■

JESPER KOCK

SysOp Kockens BBS (046-250256)

Här finner man inställningarna för servern. Mycket lättförståeligt, och faktiskt även på svenska (dock inte bilden).

Resultaträkning för Svenska Atariklubben

Skapad 960327

Kontonamn	Saldo	Budget	Diff	%
INTÄKTER				
Medlemsintäkter	72635.00	90000.00	17365.00	19%
övr. inkomster	0.00			
Försäljning	0.00			
PD försäljning	23380.00	25000.00	1620.00	6%
Annonser	5300.00	10000.00	4700.00	47%
BBSinkomster	2135.00	3000.00	865.00	28%
Tidningförsäljning	1275.00			
NAS inträde	22970.00			
NAS försäljning	16549.00			
SUMMA INTÄKTER	144244.00			
MATERIAL & VAROR MM				
BBS	8110.00	12000.00	3890.00	32%
Tidningen	37481.00	34000.00	3481.00	10%
SUMMA				
MATERIAL & VAROR MM	45591.00			
BRUTTOVINST	98653.00			
ÖVRIGA KOSTNADER				
Admin & Kontorsmtrl	5905.00	8000.00	2095.00	26%
Förenings				
och möteskostnader	421.00			
Inköp för försäljn	0.00			
PDbibliotek inköp	7797.15	15000.00	7203.15	48%
Porto	21722.50	27000.00	5278.50	19%
Mässor	0.00	5000.00	5000.00	100%
Medlemstelefon	2264.00	3000.00	736.00	24%
Lokalavdelningar	2400.00	5000.00	2600.00	52%
NAS utgifter	48810.00			
Datorinköp redaktion	711.00	15000.00	14289.00	95%
Övriga utgifter	410.00	4000.00	3590.00	89%

Sharewaresidorna

Det senaste inom public domain och shareware med Sven Bornemark

Det går sällan en vecka utan att man hör muttras: "Men det funkar ju bara på Falcon. Sitter verkligen varenda programmerare och jobbar i 256 grälla färger dag ut och dag in?"

Dylika kommentarer kommer förstås från ST-ägare, som med skräckblandad avund åser en allmän trend, i att spel och program anpassas för Falcon-datorns speciella gåvor; 256 eller 65.000 färger, krav på DSP, minneskrävande installationer som tarvar hårddisk med mera.

Monospel från Tjeckien

Men allting är inte Falcon-spel här i världen. Tvärtom. I Tjeckien sitter ett par killar och putsar på sin senaste kreation – ZebuLand. Ingen av upphovsmännen Jan Krupka och Stanislav Opichal äger en Falcon, utan de anpassar sina skapelser till den utrustning de har; 1040 STFM respektive Mega ST med monoskrärmar.

ZebuLand är inte flott alls. Det körs i högupplösning (men funkar också på Falcon och TT) och bjussar knappast på något överflöd av hi-tech. Ljudeffekterna är skäligen enkla och spelytan liten. Själva programfilen är på futtiga 106kB.

Vad är det som lockar med ZebuLand då? Jo, speliden och underhållningsvärdet! Det tar högst fem sekunder för spelaren att lära sig manövrera den lille gubben som ska ta sig från punkt A till punkt B. På vägen har han förstås en mängd hinder att ta sig förbi; svängdörrar, "vattenhål" (eller grustag, vet inte riktigt vad de ska föreställa...), klotsar och en del annat. Ibland är bannorna så luriga att det krävs två gubbar för att lösa problemen.

Att spela ZebuLand

Eftersom ingen på AtariMagasinet har vett att hejda mig, har jag komponerat en liten sekvens som beskriver spelets gång. Se så finurligt man tar sig fram! Man har fyra försök på sig att hitta rätt väg, därefter blir det till att starta om. Varje nivå är dock försedd med ett kodord, så det går bra att ta vid på samma ställe vid ett senare tillfälle.

Manövrering sker med tangenter, joystick eller mus. Så länge skärmupplösningen är minst 640 X 400 punkter

funkar spelet, som sagt, på alla TOS-maskiner. ZebuLand kan även köras som accessory, och eftersom upphovsmännen försett spelet med engelska menyer, behöver du inte ens lära dig tjeckiska!

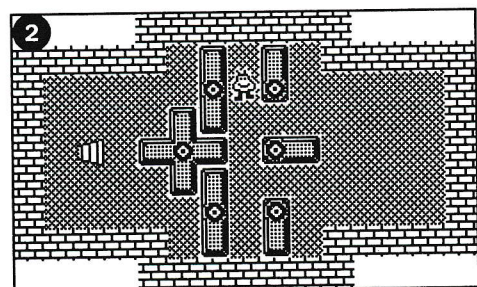
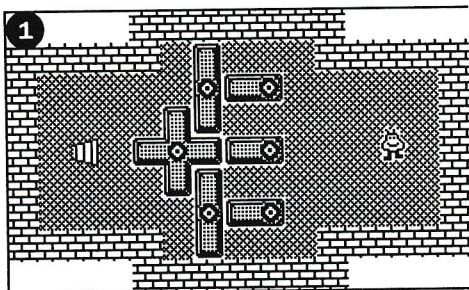
Många bonusprogram

ZebuLand är shareware. Efter nivå 15 är det "stopp och betänk", men betalar man registreringsavgiften (ynka 120:-) har man ytterligare en drös nivåer plus en leveleditor att fröjdas åt. För den som registrerar sig bjuds också en trace program skrivna av Jan och Stanislav; en "skärmhöjdsfördubblare", ett formatteringsprogram, en ny version av kopieringsprogrammet MSA, ett minsvepspel samt ett program som jag inte riktigt förstår vad det gör...

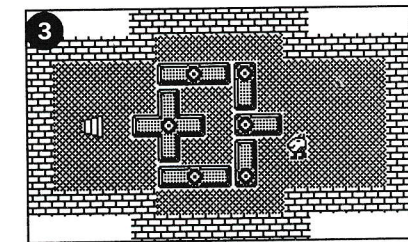
Mitt i störtfloden (nåja) av pråliga Falcon-spel, glänsar alltså ZebuLand i sina två färger – svart och vitt. Svensk support via Sven Bornemark Musik. ■

SVEN BORNEMARK

(sven@dada.ct.se eller 2:200/136.56)

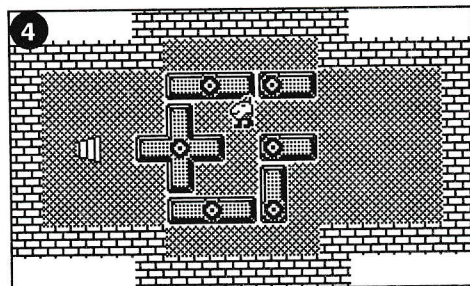

Jaha, då ska man alltså krångla sig bort till utgången på vänstersidan då...

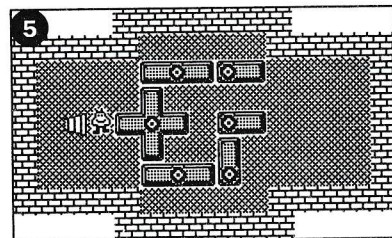

Nu ska vi se... Nu kommer man i alla fall åt att vrida de långa svängdörrarna. Gör jag rätt?

Hah, äntligen ett smart drag! Ingen-ting kan stoppa mig nu!

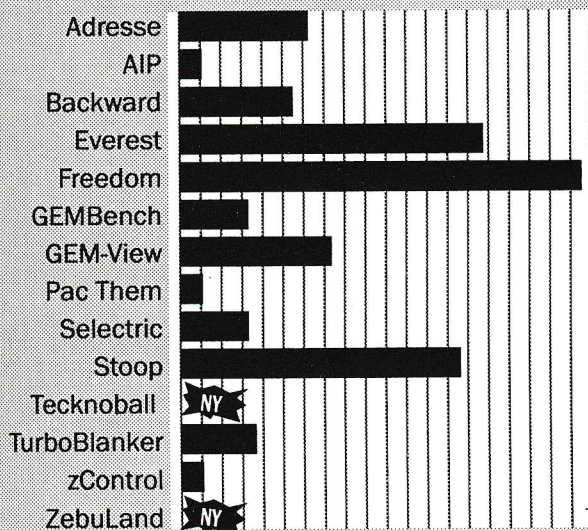

Jag visste det! Ett lätt skutt åt vänster och jag ångar vidare till nästa nivå. Man får inte vara dum!

▲ Hmm, om man vider dörrarna så här, så kan det sista vändkorset släppa ut mig till slut. Men... nu kommer jag ju inte in!

Sharewaretoppen

Ptja, positionerna håller i sig. Undrar vart det drar iväg på NAS...

Sharewareprogram

som stöds via Sven Bornemark Musik

Adresse	Cool liten databas	2.04E	160:-
AIP	Atarivärlden som hypertext	12a	60:-
	(Annons i AIP kostar 260:-)		
Backward	ST-emulator för Falcon	3.10S	140:-
Everest	Suverän texteditor	3.5S	100:-
Freedom	Icke-modal filväljare	1.15E	180:-
GEMBench	Dator-testprogram	4.03E	60:-
GEM-View	Bildhanteringsprogram	3.16E	220:-
Pac Them	PacMan i HiColour för F030	960308	100:-
Selectric	Modal filväljare	1.10E	160:-
Stoop	Bootprogram för Falcon	1.05bS	120:-
Tecknobl	Rasande breakout i HiColor	NY!	120:-
TurboBlanker	Skärmsläckare för F030	1.41S	160:-
zControl	Frigör dina CPXer!	0.23	60:-
ZebuLand	Pyssligt tänkspel i mono	960412	120:-

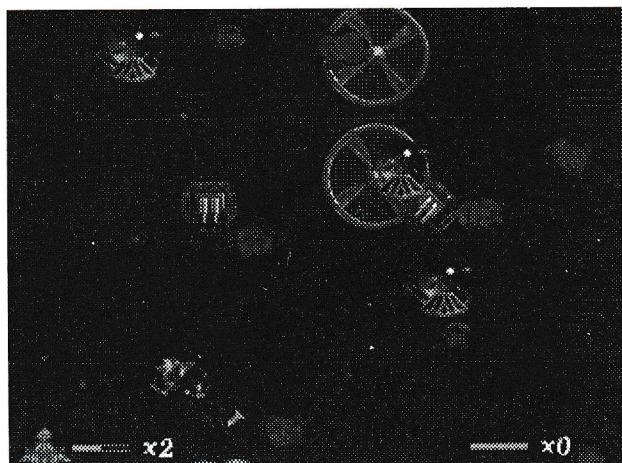
Runt hörnet väntar

Freedom2 Starta CPXer/EPXer från Freedom!

Stoop 2 Nu med ännu fler finesser

Fler Falcon-spel...

Rätt summa på PG 23 59 59-4 och saken är bliff!

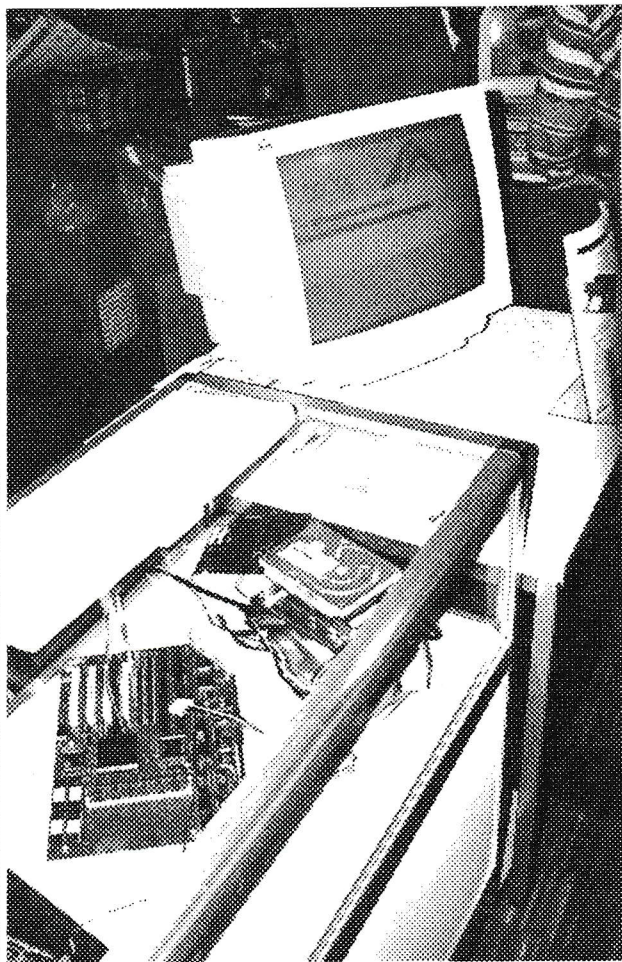

X-moon

X-moon är ett nytt shoot 'em up programmerat av demokonstellationen AURA. Spelet finns nu i en första demoversion och påminner mycket om det suveräna Thalionspelet Wings of Death. Redan denna tidiga demoversion är mycket imponerande och innehåller mycket snygg grafik med renderade explosioner, väldigt lika dom i StarDust. Det färdiga spelet kommer att innehålla: 320 X 240 pixels upplösning, 65000 färger, 8-kanaligt ljud - fyra till effekter och fyra till musik, 25 fps skärmuppdatering, en eller två spelare samt mycket, mycket mer.

En kort notis dessutom om att en speciell Afterburner-version också kommer, och där kommer skärmuppdateringen att vara hela 50 fps!! Detta spel ser mycket lovande ut, och det verkar komma ut en hel del nya spel till Falcon, till glädje för oss användare. För de som har Internet-tillgång kommer här AURA:s URL, så att ni själva kan kolla senaste infon: <http://www.informatik.uni-freiburg.de/knaus/xmoon.html>. ■

SEBASTIÉN GUSTIN
gustin@ce.kth.se

Mässans ögonsten som föll alla i smaken; HADES från MW Electronics och Carasys. Visst liknar den PC, men visst är det likväl en Atari som är oerhört snabb!

Vi var fyra göteborgare som åkte ner till Hannover, helgen den 4 och 5 Maj, för se vad mässan TOS Computing 96 hade att erbjuda. När vi kom ner till Hannover upptäckte vi att mässan hade bytt namn till enbart Computing 96. Därmed trodde vi att det skulle vara massor med Mac- och PC-tjafs också.

TOS Computing 96

På mässan fanns de större tyska Atarihandlarna, som t.ex. MV Electronic och C-LAB.

Det var ganska naturligt att C-LAB visade sin maskin MK-X, de sa också

att de producerar nya moderkort i Taiwan för modifikation i Tyskland. De säljer ca 100(!) nya falkar i månaden.

MW Electronic visade givetvis upp sin skapelse HADES men även

PAK/030 och deras ISAbus Panther, för grafikkort. I samma monter fanns ett elektronikföretag som sålde diverse hårda saker i form av minneskort till Falcon, som klarar 1, 4 eller 16 MB. De hade även ett otal olika kablar till salu.

Digital Data Deicke (DDD) var också på Computing 96 och hade med sig väldigt mycket till försäljning. Bland annat sålde de LYNX från 300 SEK och uppåt. De hade också en SCSI-scanner som de visade upp inkopplad mot en Falcon.

Det holländska företaget som köpte upp Ataris restlager var även där och sålde bland annat lasertoner till

SLM804 för 100 SEK (men de var slut när vi skulle köpa). De hade för övrigt haft Ethernet-kort (nätverkskort) till Atari, men de hade gått som smör i sol-sken eftersom de var så billiga (och alla vill ju vara nätverksad numera). Jag fick i alla fall köpt en Atari joy-pad.

Overscan visade upp sitt N.AES, och det såg ju ut att fungera alldeles utmärkt. N.AES är ett program som gör att du kan köra fler program samtidigt med hjälp av MiNT. De visade även upp

Screenblaster som ökar upplösningen på Falken, med en extern klocka.

Falke Verlag sålde diverse PD-paket och deras tidning Atari Inside som vi för övrigt tog en prenumeration på. De hade också en del tillbehör till Portfolio.

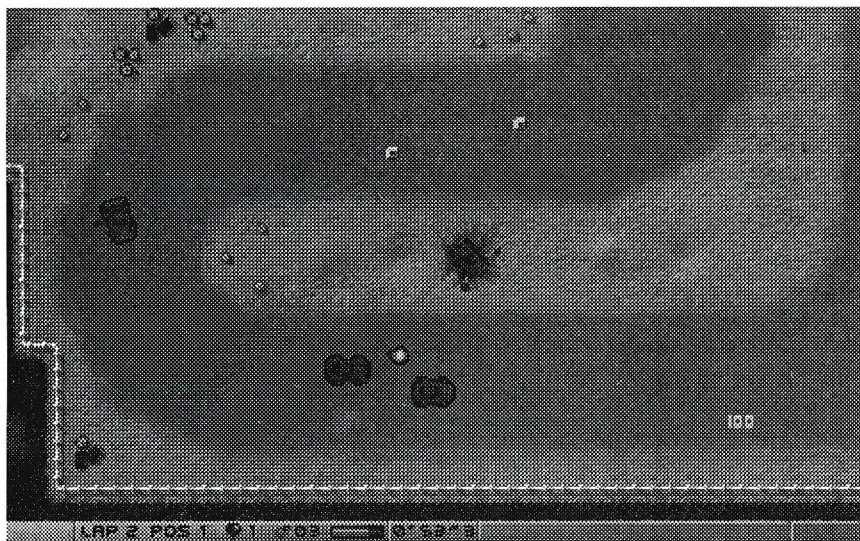
Pro Atari Computerclub (PAC) och Portfolio Club Deutschland (PCD) delade monter och informerade om sina respektive föreningar. Av PCD fick jag reda på att det sålts 150 000 Portfolio. Jag fick PCD:s senaste medlemstidning och diskett, samt PAC:s medlemsdisk.

Vi dreglade för det mesta i MV Electronics monter, över nådaskapelsen HADES, som vi genast ville ha (och inte bara vi). Mässan var inte direkt stor, man kunde gå genom den på ca en timme men trots det var det en hel del monstrar som hade mycket intressanta saker. Ett klart lyckat besök! ■

LARI KOVANEN

Burkhard Bürgerhoff visar stolt upp Falcon MKX.

Radical Racers

Alla ni som var med då ST:n fortfarande var ung och hade världen i sina händer, borde ha stött på ett spel som hette Super Sprint. Det var en modern (på den tiden) variant av de gamla arkadklassikerna där man kör en rallybil runt, runt i en rallybana sedd ur fågelperspektiv.

Spelet blev i varje fall en stor framgång, både i hemmen och spelhallarna vilket gjorde att efterföljarna duggade tätt. Nu en ca 10 år senare har en av dessa efterföljare tillkommit och det till Ataris sista(!?) datorskapelse Falcon. Spelet som heter Radical Racers och kommer från Frankrike existerar ännu bara i betaversion. Det inleds med ett halvjus intro innehållandes bra grafik och en trackermodul, varefter huvudmenyn kommer upp på skärmen.

Det första som slår en är att programmerarna måste ha lagt ner mycket tid på huvudmenyn, för layouten är mycket snygg och valmöjligheterna många. Faktisk så många att jag inte tänker skriva om alla, för då lär denna recension bli minst 10 sidor lång. Bland dom viktigaste menyvalen som finns hör valen av styrmetod, 1/2 spelare, byte mellan 50/70 Hz i VGA-läge samt val av spelmetod. De spelmetoder som finns är "Training", "Normal Race" och "Carwars" och jag börjar med att beskriva Normal Race.

Normal Race

Det första man ska göra är att välja fö-

rare/bil, samt ge sig själv ett namn, om man så önskar. Därefter får man en kort presentation av banan som man ska tävla på, men innan det är dags för tävling så måste man köra ett tidsbaserat kvalificeringsvarv. Därefter är det dags för tävling och målet med tävlingar brukar ju vara att vinna och inga undantag görs heller här, vinner man inte blir det helt enkelt game over. Racet körs över ett antal varv och som motspelare har man 5 stycken datastyrda bilar. Och varför inte en polare?

Om man spelar med en polare så finns den skillnaden att skärmen delas upp och scollar i en så kallad "splitscreen" (delad skärm), istället för i "fullscreen" som när man själv kör. Under racet kan man köra över en del saker på vägen som antingen hjälper eller stjälper en. Man får också ha koll på att ens energi inte tar slut, vilket den gör väldigt lätt om man tillhör kategorin "kassa förare" och krockar hela tiden. Efter loppet så kommer en skärm upp som talar om ens varvtider, position mm.

Carwars

Carwars spelas på samma sätt som

Normal Race, men med den stora skillnaden att nu har man en hel del trevliga vapen att leka med som t.ex. målsökande missiler, minor, kanonskott, mm. Dessa vapen använder man helt enkelt för att försämma för sin motståndare. Kan du inte köra om motståndaren så blåser helt enkelt motorhuven av honom med en missil el. dyl. Carwars blir helt kaotiskt och vansinnigt roligt efter ett tag då hela skärmen fylls av kombattanter som gör allt för att ta kål på varandra och komma först i mål.

En till skillnad med Carwars är att det inte blir "game over" i fall man förlorar, utan man har här tre krediter att disponera och man kan då helt enkelt köpa sig en plats i loppet efter för en kredit.

Training

Training är precis som det låter, ett utmärkt tillfälle att träna upp sig inför kommande race, vilket kan rekommenderas för nybörjare då styrningen kan vara lite svår i början.

Sammanfattning

Grafiken är mycket bra och väl genomarbetad hela spelet igenom och är i 640x480 i 256 färger i menyerna samt Truecolor mode med 50 fps skärmuppdatering inne i spelet.

Bra ljudkvalitet spelet igenom, med samplade röster och 12-kanaligt DSP/tracker-ljud.

Spelet är halvkul om man spelar själv och som vanligt tredubbelt kul om man spelar med en polare. Huruvida man gillar "normal race" eller "carwars" bäst är nog ganska personligt, men det är aldrig fel att bratta en missil på polarn som är tre sekunder ifrån målet, för att sedan köra förbi honom.

Som sista inlägg måste jag påpeka att denna recension grundar sig på en betaversion och som spelprogrammeraren själv påpekar, så kommer det att bli många förbättringar till den färdiga versionen. För er som har tillgång till e-mail och som vill kontakta de fransmän som ligger bakom spelet, så kommer här adressen till en av programmerarna:

lhubert@nest.demon.co.uk. ■

SEBASTIÉN GUSTIN

Fight for life

På temat "ännu en genre hittar till Jaguaren" återfinns denna gång också Fight For Life. Det är ett kampsportspel i samma anda som Tekken och Battle Arena Toshinden till Sony Playstation och Virtua Fighter 1/2 till Sega Saturn.

När man dör, kommer man aningen till himlen eller till helvetet och så är det inte mer med det, det vet de flesta. Man får inte en andra chans att komma tillbaka till livet..., eller? I Fight For Life får man det. En gång om året samlas åtta kombattanter till en turnering bokstavligen på liv och död, där förstapriset är livet åter. Denna gång är det Lun, Pog, Muhali, Jenny, Kara, Ian, Mr. G och Kimura som ska slåss och det är naturligtvis *du* som ska se till att en av dem vinner.

Fight For Life är alltså Ataris bidrag till den så kallade 3D fighter-genren, dvs istället för att ha digitaliserade figurer som animeras enligt vissa förutbestämda regler (ex Super Street Fighter 2 och Mortal Kombat 1/2/3) har man här slagskampar som består av så kallade polygoner, dvs flersidiga kroppar som ger ett tredimensionellt utseende och som kan animeras i realtid och ge vilka kombinationer som helst. De vanliga hoppen, sparkarna, slagen och slagkombinationerna finns här, liksom så kallade special moves. En specialitet för Fight For Life är att man efter att ha besegrat sin motståndare kan stjäla två av dennes special moves. Man får sedan ett lösenord och kan på så sätt "spara" sin slagskampes färdigheter. Man kör "först till två segrar" i varje match och vinner gör man dels naturligtvis genom att slå sin motståndare medvetlös, eller alternativt slå

honom/henne ut ur ringen – då avrättas nämligen vederbörande effektivt av ett elstängsel.

Ljud/musik

Ljudet är adekvat; slag, stön, samplat tal som spelas upp t.ex. vid vinst, vinnaren utbrister då i ett förnöjt "I am the greatest" "Thank you very much" etc. Musiken är ganska dåligt varierad, det mesta låter ganska plastigt men det finns flera olika låtar att välja mellan.

Grafik

Detta är Fight For Lifes starka sida. De som säger att Jaguaren inte kan klara

av texturemappningar, dvs grafik "klistrad på" solida objekt kan härmed hålla klaffen! Fight For Life är visserligen inte lika snyggt som Virtua Fighter 2 eller Tekken – t.ex. är underlaget som figurerna slåss på

väldigt enkelt, bara ett fåtal nyanser – men det kan definitivt ge såväl Virtua Fighter som Virtua Fighter Remix en match. Bakgrunderna är underbart vackra och föreställer beroende på nivå Chicago by night, bergslandskap, hamnkvarter, arabisk öken, etc.

Polygonerna sitter där de ska, de är

visserligen något kantiga men de blinkar inte och flimrar inte som t.ex. i Tekken (eller Virtua Fighter 2 i arkadversion!). Animeringarna av figurerna är vackert gjord och när man får in ett riktigt stjärnslag skvätter det blod och stjärnor uppstår. Dessutom funkar "kameran" i spelet bättre än någon annan jag sett – den sveper runt spelarna mycket mjukt och följer med väldigt bra. Vill man inte ha den så, kan man sätta den som fast kamera. Pausar man spelet kan man även göra inzoomningar, panoreringar, köra "bandet" fram och tillbaka, etc.

Kontroll

Fram till nu har recensionen hållit en tämligen positiv ton men nu är det tyvärr dags att ändra på det. Fight For Life är nämligen inte bra på detta område. Visserligen finns det skillnad på figurerna; från stor, stark och långsam till liten, svag och kvick, men figurerna svarar inte riktigt så snabbt som man kunde önska.

Det är knepigt att lyckas med special moves och det är inte bra, eftersom de vanliga slagen inte "tar" så mycket – för att det ska hända något *måste* man förlita sig på special moves för att få ett avslut. Det funkar, men inte mer. Fight For Life hade definitivt mått bra av några fler veckors finjustering. ProController stöds och rekommenderas för att man ska få fullt utbyte av spelet – alla

Nyckel till betygen

- 10 – 8 Mycket bra! Kan inte bli mycket bättre.
- 7 – 5 Bra. Medelmåttigt, kunde vara bättre.
- 4 – 2 Dåligt. Endast för sanna entusiaster.
- 1 Usch. Bort!

Ett stort tack till DISK1 i Göteborg för recensionsexemplar.

knappar på denna används nämligen.

Sammanfattning

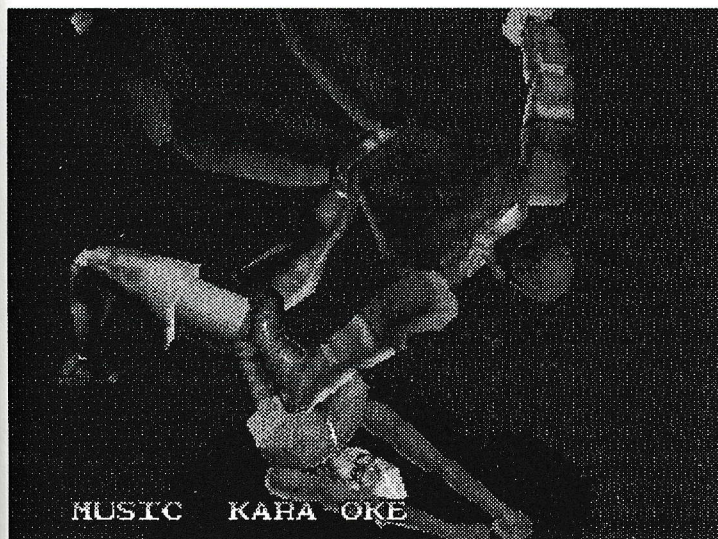
Eftersom fightingspel är en av mina favorittyper av spel vill jag gärna tycka om Fight For Life, men jag kan tyvärr inte riktigt göra det. Det är synd på så rara ärtor – Francois Yves Bertrand

som var chefprogrammerare på FFL (han har jobbat med såväl Virtua Fighter 1 som 2 för Sega i Japan) har gjort ett *mycket* bra jobb på alla fronter utom den kanske viktigaste i ett fightingspel – kontrollen. Det ska dock tilläggas att jag bara hade möjlighet att spela spelet över en helg och det blev lite lättare

efter mycket övning.

Ytterligare en anmärkning är ett det inte finns någon maxtid, man håller på tills en har vunnit och det kan ta ett tag, beroende på vem man slåss mot. ■

JOHAN ERIKSSON

Fight For Life har oerhört bra grafik och animationer, men tappar mycket på dålig kontroll.

Fight For Life

Av: Atari
Media: Cartridge
Stöd för ProController: ja
(rekommenderas)

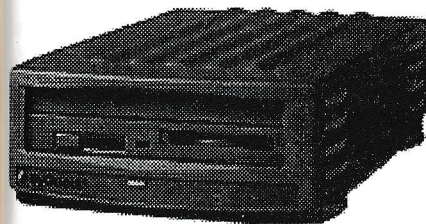
Betyg
Ljud/musik: 7/10
Grafik: 9/10
Kontroll: 5,5/10
Sammantaget: 6/10

Indigo News 2

Har du ikke fået vores Atari-katalog nr. 11 fra maj 1996, så ring eller skriv til os.

Her kommer nogle udvalgte produkter; priserne er i svenske kroner med moms.

Vi har alle størrelser **harddiske** i højeste kvalitet til laveste pris. Netop nu koster en **SyQuest EZ135** med en plade og en **Link II** hostadapter kun 2.760 kr. Uden hostadapter: 2.080 kr.

Updaten af **LOGIC** til version 2.5 til Atari kommer i løbet af maj/juni. Ring og bliv skrevet op til en update. Pris cirka 1.740 kr.

Calamus til Atari kommer i en **STOR** update efter sommeren. Pris endnu ukendt. Ring, hvis du ikke har fået vores **Calamus** nyhedsbrev.

Calamus 95 til Windows 95 sælges til kun 1.700 kr. på engelsk inklusive stor engelsk manual. Har du allerede en **Calamus** til Atari, kan du opdatere til **Calamus 95** for kun 1.375 kr. Programmet kan det samme eller mere end **Quark XPress** (12.640 kr.) til Mac/PC.

Falcon 030 4MB, 128MB harddisk koster nu bare 6.975 kr.

Yamaha 2x CDR-brænder med software til Atari, PC eller Macintosh: 10.450 kr. 4x hastighed 12.790 kr.

2GB IBM Dors 8,5ms harddisk i kabinet med SCSI forlænger-kabel 5.800 kr.

FX – **Falcon eXtender** 1.965 kr.

GEMulator 95 med svensk TOS 2.06, Atari i en PC 1.850 kr.

MagiC4 på engelsk til **Falcon/ST/TT**, excelent multitasking 800 kr.

MagiCMac med **Ease** – Atari på Macintosh, super-snabb 1.510 kr.

MagiCMac update til engelsk **PPC/68K** version kun 290 kr.

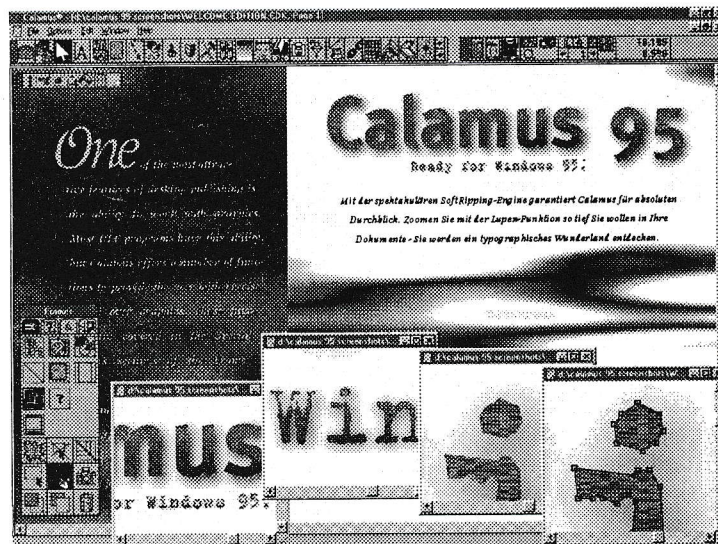
Falcon Speed PC emulator til **Falcon**, vi bruger den hver dag! 1.625 kr.

Twist update v.2 → 3, 290 kr.

Harlekin upgrade 3 → 95, 160 kr.

NVDI upgrade v.3 → 4, 235 kr.

Fragt cirka: 20-150 kr.

Indigo 2 har ufatteligt mange ting til musikere – hvis du anvender din computer til musik, så må du absolut ha' vores prisliste over musik-hard- og -software.

Indigo 2
Montanag. 29E
DK-8000 Århus C
tel +45 86201655
fax +45 86201204

PD-BIBLIOTEKET

Vad är Public Domain?

I huvudsak är det program där författaren tillåter fri kopiering utan anspråk på pengar eller upphovsrätt. Med det finns också andra former, t ex Freeware, där författaren äger upphovsrätten (dvs du får inte ändra eller sälja programmet) men ändå tillåter fri spridning. Shareware är nog det vanligaste i dessa dagar, och dess idé är att man först testat programmet och sedan betalar om man tänker använda det mera. Betalning/registrering kan ske direkt till programförfattaren eller via "ombud" som Sven Bornemark Musik (040-545454) eller Falcon Pro Center (031-545526).

Villkor

PD-program är gratis. Det vi tar betalt för är det urvalsarbete vi gör, inköp av tomdisketter och PD från andra bibliotek, samt distribution. Trots all eftersträvan går det inte att garantera att alla disketter fungerar när de kommer fram. Skulle en diskett vara defekt när den når dig, kontakta oss omedelbart så får du en ny. Får du problem med något program försöker vi naturligtvis hjälpa dig så långt det går. Vi förbehåller oss rätten att ändra på diskettens innehåll eller helt ta bort dem. Hittar du något som inte är PD på en diskett, kontakta oss. Har du gjort ett eget program som du vill vi ska ta med i biblioteket, så att andra Atarianvändare kan använda det? Skicka det till oss, tillsammans med en beskrivning.

Alla disketter på diskett

Vår katalogdiskett innehåller en komplett och aktuell förteckning över alla PD-disketter. Du beställer den från SAK genom att betala 15 kronor till postgiro 649 73 54 - 8, eller skicka frimärken.

Låga priser

Priset för en diskett är 25 kronor för medlemmar och 30 kronor för ickemedlemmar. HD-disketter (till Falcon) kostar 30 respektive 35 kronor.

Så här beställer du

Använd Postens inbetalningskort till postgiro. Skriv tydligt ner vilka disketter du vill beställa, räkna samman beloppet och betala till Svenska Atariklubben, postgiro 649 73 54 - 8. Skriv hela diskettens namn, t ex "SAK 364 STOSSER 1", samt ditt namn, adress, telefonnr och medlemsnr. Texta!

Leveranstid

På grund av att vi samordnar utskicken för att få längre kostnader, kan det ta upp till två veckor innan disketten kommer fram. Oftast kommer den tidigare, men vi ber dig ha visst överseende.

SAK 500 MINT

KGMD är ett MiNT-paket med allt man behöver. Paketet är uppdelat i Basic, compiler, manual, net och X. Det finns även tools och uucp. För att kunna installera detta måste du ha en partition på minst 30-35 MB ledigt. Denna partition omvandlas sedan till en minixfs-partition och kommer endast bli läsbar då MiNT är inladdat. Du behöver även plats till att lägga upp allt du ska ha. Allt du vill installera måste ligga på samma ställe. Baspaketet kostar 90:- (icke med. 110:-) och där ingår Basic. Tillägg är sedan: compiler 40:-, manual 40:- (icke med 60:-), net 30:- (icke med 45:-), X 70:- (icke med 90:-), UUCP 15:-, Tools 15:- (icke med 25:-). Om du tar allt blir det 250:-. Hårddisk är ett krav (minst 60 MB för hela paketet). Paketet finns på DD- eller HD-disk.

SAK 501 SPEL

Pacman med tuff musik och fin grafik. Pacmen där man kan spela upp till åtta spelare samtidigt, men det krävs viss ombyggnad för att spela åtta stycken, men fyra spelare går bra. Pacman kräver 1 MB minne.

SAK 502 SPEL

GEM Star Trek. Star Trek i GEM-format på svenska.

SAK 503 SPEL

Utral Arena, ett tufft fighting spel som är mycket likt Mortal Kombat. Kräver STE.

SAK 504 SPEL

Mario, ett spel extremt likt Super Mario Brothers. Invaders - nu är dom här och endast du kan stoppa dom. En version av Space Invaders. En komplett nostalgitripp.

SAK 505 MODEM

Star Call, ett terminalprogram som har det mesta. VT52/VT100/ANSI.

SAK 506 INTERNET

WWW130 är här! Ny version av nästan allt. CAB v1, ny STiK. Allt du behöver för att koppla upp dig till Internet via Atarin. Är uppdelad på två disketter. Ligger packat men är auto-uppackande. Hårddisk rekommenderas men en del har klarat sig utan. ■

JERRY LUNDSTRÖM

RADANNONSER

Annonsering är gratis för alla medlemmar. Sätt in en annons om du vill sälja, byta, köpa, knyta nya kontakter eller skänka bort en HADES till red. Endast enstaka program och hårdvaruexemplar får säljas. Programmen måste vara original. Vi förbehåller oss rätten att refusera eller korta ner. Skriv, ring, faxa eller skicka epost. Adress/tel på sidan två.

Du kan nå nära 1000 Atarianvändare med din annons. Många köper fortfarande gamla program och datorer!

Säljes: 1040 STe (520 STe 1MB RAM), skrivare Panasonic KXP1081, spel och prg. Medföljer, bl.a. 1Word+, Cannon Fodder, Obsession, Substation, mm. Mellan 50-100 disketter. Pris inkl. skrivare: 1500:-, utan skrivare 1300:-, endast skrivare 200:-. Katarina, tel: 0522-33885, medlem 362.

Säljes: Mega ST 4 med skärm, 20 MB hårddisk, SLM 804 laserskrivare och handscanner 32/256 gråtoner. Plus Calamus 1,09 och en hel mängd fonter. Christian Paaske, Niels Juels gt 29, 4008 Stavanger, Norge. Tel: 51 53 19 44. Fax: 51 56 39 19.

Önskar köpa begagnad HD, ca 100 MB (även mindre kan komma ifråga) till min 1040ST. Söker också manual till Calamus 1,09. H-W Petersen, Vikingavägen 1A, 224 76 LUND. Fax & tel: 046-30 42 29.

Programmering och imaginära tal

Programmering – vad ska nu det vara bra för? Tja, ett av de första argumenten man använde – på den tiden man kopplade in datorn till TVn – var ju, att nu kunde man göra sina egna program, när nu de på TV var så dåliga... (Detta var långt före kabel-TV!) Min första dator var en Sinclair ZX80, som jag byggde ihop själv för att spara en hundring. Den hade 1 kB minne, svartvit display och släckte dessutom skärmen vid varje tangenttryckning eftersom rörlig grafik var rena lyxen vid denna tidpunkt. Lyckligtvis utlöste skärmens eviga blinkande aldrig någon latent epilepsi hos undertecknad, men man kan ju tänka sig att grannarna undrade vem det var som roade sig med att köra stroboskop i sitt vardagsrum dagarna i ända.

Efter ett tag började jag förstås tycka, att 1 kB minne var lite väl trångt, så jag införskaffade en gigantisk minnesexpansion. Genom att plugga in en sladdrig plastlåda i datorns baksida, hade jag nu plötsligt tillgång till hela 16 kB min-

ne! En helt ny värld öppnade sig, och jag insåg att det skulle ta ett bra tag att skriva ihop ett program som fyllde hela detta jätteminne. Dessutom var stora program besvärliga att spara ner på band; det tog ett antal minuter, och om man inte verifierade det nersparade direkt, kunde man ge sig den på att det sedan inte gick att läsa in programmet igen. Otaliga gånger fick man spola tillbaka bandspelaren efter fem minuter, eftersom plötsligt nån byte inte hittade fram genom kabeln, eller så fick man inse att ens senaste program nu inte längre existerade.

Ungefär 15 år senare hamnade jag på en kurs i programmering i C/C++. Efter 14 veckor fick vi äntligen prova på att göra ett äkta Windows-program. Som tur var, innehåller Microsofts utvecklingspaket ett gäng väldigt hjälpsamma trollkarlar, som raskt materialiserade alla dessa fina menyer vi lärt oss att hata, mitt framför ögonen på den intet ont anande programmeraren! Mitt första program hade menyer för Arkiv,

Redigera och Om. Valde man Om, bevisade inforutan att det var jag som hade gjort programmet. Valde man Arkiv, kunde man avsluta programmet. Det var ungefär allt detta program kunde uträtta. Listigt nog kompilerades automatiskt Microsoft Foundation Classes (en standard för Windows-program) in i programkoden, så efteråt kunde jag stoltsera med att ha skapat ett 1,5 MB stort program som inte uträttade ett smack!

Varför tror förresten alla att man måste vara bra på matematik för att kunna programmera? Detta är en otäck villfarelse, som jag på det bestämdaste skulle vilja motarbeta! Jag har alltid mått dåligt av matematik, åtminstone sen jag på gymnasiet tvingades räkna med imaginära tal! Roten ur -1. Det finns ju inte! Det går inte att ta roten ur -1! Jag tänker aldrig nånsin mer försöka ta roten ur -1. Det svär jag på! ■

DAG DAO

Resultaträkning, fortsättning från sidan 27

SUMMA ÖVRIGA KOSTNADER	90440.65
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	8212.35
AVSKRIVNINGAR	
Avskrivning inventarier	3600.00
Avskrivning inventarier BBS	1250.00
SUMMA AVSKRIVNINGAR	4850.00
RESULTAT FÖRE FINANSIELLA INT O KOSTN	3362.35
FINANSIELLA INTÄKTER	
Räntor	194.76
SUMMA FINANSIELLA INTÄKTER	194.76
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA INT O KOSTN	3557.11
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER	3557.11
RESULTAT FÖRE SKATTER	3557.11
BERÄKNAT RESULTAT	3557.11

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med den nya adressen på denna sida. Tack!
Returadress: SAK, Box 11416, 404 29 GÖTEBORG.

GÖTEBORGS
POSTREGION
Porto betalt
Porto Payé
P 410 829 300

B Förenings brev

ORIGINALSERIE
TECKNAD AV NICLAS ÖSTERLIN

Captain Void

